

Izdaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spis in depis naj se pošljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6.

Ob Radičevi smrti.

V sredo 8. avgusta ob dovetih zvečer je umrl v Zagrebu Stjepan Radič, predsednik Hrvatske seljačke stranke in voditelj večine hrvatskega naroda.

Vzroki smrti.

Zdravniki, ki so g. Radiča raztelesili, so ugotovili sledeča dejstva: »Smrt je nastopila radi slabosti kot posledica močnega omaščenja srca. Nadalje kot posledica sladkorne bolezni, ki se je ojačala po zadobljenih poškodbah. Direktna gnojna vnetja, ki bi izvirala od zadobljene rane radi strela, se v trebuhu niso našla. Trebušna votlina je čista. Rana, ki jo je prizadejal strel, se je po izvršeni operaciji zacelila S te strani ni bilo neposrednih posledic. Pač pa so posledice posredne. Na eni strani dobljena rana, na drugi strani operacija sta poslabšali stanje tako, da je končno radi slabosti nastopila smrt.«

Iz Radičevega življenja.

Stjepan Radič se je rodil 11. julija leta 1871. v Trebarjevu pri Sisku na Hrvatskem kot kmetški sin. Ze njegova mati in tudi babica sta bili odločni ženski, polni neugnanosti in odpornosti ter sta prišli zato večkrat navskriž z oblastjo. Zato ni čudno, da se je tudi Stjepan kot otrok navzel takega duha. Ze kot mlad dijak je bil poln čuvstva ljubezni do svojega, po Madžarih tako zatiranega hrvatskega naroda. Smelo in samozavestno je povedal svojim učiteljem, pa tudi višjim predstavnikom države vse, kar je po njegovem idealnem mnenju žalilo hrvatski narod in ga zapostavljalo.

Stjepan Radič je zelo mnogo potoval. Ze kot dijak je bil v Rusiji, potem v Pragi, nato v Franciji, kjer je dokončal politično šolo. V Pragi se je poročil s Čehinjo gospo Marenko, ki mu je podarila več otrok in s katero je živel zadovoljno zakonsko življenje.

Leta 1902. je osnoval s svojim bratom Antonom Seljačko stranko. Anton je bil duhovni vodja, Stjepan pa kot boljši agitator predsednik stranke. Iz te dobe začenja hrvatski seljački pokret. Stjepan Radič je doživljal kot opozicionalec proti madžarskim oblastem burne dogodke in je

bil tudi večkrat radi svojih političnih izjav zaprt.

Radič in Jugoslavija.

Kakor ima Stjepan Radič nevenljive zasluge, da je s svojo, na množice naroda tako učinkovito besedo iztrgal hrvatski narod madžarskemu vplivu in utrdil v tem narodu samozavest delovnega ljudstva, tako mu zgodovina povojne dobe ne bo mogla priznati, da je bilo njegovo politično delovanje kronano z uspehom, ki ga je

hrvatski narod zaslužil. Le pogledmo brez katerekoli strasti prijateljsko resnici v oči.

Prostovoljno smo se združili l. 1918. Srbi, Hrvati in Slovenci, da si osnujemo v bratskem sporazumu skupno državo. Tedaj je prišel Stjepan Radič na dan s svojo človečansko republiko, za katero je znal navdušiti hrvatske množice tako kot nihče drugi. Po izvršenih volitvah v ustavotvorno skupščino pa je ostal s svojimi poslanci doma in dobili smo s pomočjo prečanov žerjavovcev in pucljevcev vprav radi Radičeve odsotnosti centralistično ustavo, ki ni samo prekrizala Radičevih republikanskih računov, ampak tudi potisnila za dolgo dobo v ozadje hrvatski sabor in njegova prava, ki bi jih bil voditelj hrvatskega naroda, ako bi bil prišel

v skupščino, izvojeval z lahkoto tedaj, ko je bil na dnevnem redu ustavni zakon. To je bila prva usodna pogrška Radičevega nepravilnega političnega ravnanja.

Druge veliko napako je napravil Stjepan Radič leta 1923.: ni se hotel o pravičah hrvatskega ljudstva razgovarjati s srbskim narodom, ampak je odšel v inozemstvo. Angleži so odklonili njegove načrte, nakar je odpotoval v Moskvo k ruskim boljševikom. Tedaj je bila na površju Davidovič-Korošičeva vlada, ki je bila naklonjena Radičevim željam, v kolikor so se te tikale razširjenja hrvatske avtonomije. Radič se je vrnil lahko v domovino, a namesto pomoči Davidovičevi vladi, ki edina bi mogla vsaj kolikor toliko uresničiti njegove cilje, je prinesel s svojo vrnitvijo njen padec. Na krmilo je prišla vlada Pašič-Pribičević, ki je Radiča vtknila v zapor in razpisala volitve. Vzlic nečudenemu vladnemu pritisku zloglasne PP vlade, je izkazal hrvatski narod tudi to pot Stjepanu Radiču polno zaupanje. Tedaj se je zgodilo čudo: Radič, obtožen po zakonu o zaščiti države, ni le pustil popolnoma na cedilu svojih zaveznikov v opoziciji, to so bili Davidovičevi demokrati, mohamedanci in SLS, ampak je zavrgel program, na katerega ga je ljudstvo izvolilo, je priznal ustavo, postal monarhist in vstopil v vlado. A kljub temu ni znal pridobiti s svojim vladnim sodelovanjem hrvatskemu narodu kakršnekoli večje gospodarske in kulturne dobrine, temveč je moral radi svojih čudnih izjav zopet iz vlade in po zadnjih skupščinskih volitvah se je zvezal s svojim najhujšim protivnikom od vseh zapuščenim Svetozarjem Pribičevićem in njegova stranka je ovirala skupščinsko delo do neopravičljive skrajnosti in do neznosne napetosti. Konec je znan. — In ko se je Radiču po strašnem ubojstvu v narodni skupščini ponudila sestava delovne vlade, je mož pod Pribičevićevim vplivom to odklonil, dasi bi kot predsednik vlade in voditelj tako velike stranke mogel marsikatero cilje hrvatskega naroda uresničiti.

Brez dvoma je bil Radič izreden talent, mož, ki je silno veliko znal in vedel, sijajen govornik, ki je znal v svoje poslušalce spraviti ognja in silnega navdušenja. Toda manjkalo mu je eno, kar naredi dobrega politika: samega sebe, svojega znanja in vsega svojega velikega talenta ni znal držati na vaje. Načela, ki jih je znal hrvatskemu narodu

tako sijajno in tako gorko opisati kot najsvetejša, je z lahkoto zavrgel ter z isto gorkoto začel zagovarjati baš nasprotna. Radič ni imel določene in trdne politične smeri, zato hrvatskemu narodu ni priboril uspeha, kot bi ga po svojih zmožnostih zamogel. Njegova vihrava politika brez trdnih tal je končno izročila hrvatski narod smrtni sovražnici hrvatskega naroda, pribičevičevski stranki, ki je pred leti preganjala hrvatski narod bolj, kot so ga svojčas madžarski mogotci. To je žalostna usoda Radičeve politike. V resnici je škoda tega velikega talenta, ki je znal svoj narod do skrajnosti razgibati za gotovo idejo, za gotov cilj, pa ni znal dosledno in brez ozira na levo in desno krmariti svoje politične ladje proti določenemu cilju. Velika in iskrena ljubezen, ki jo je imel Radič do svojega naroda, žal ni bila dovolj obrestonosno naložena. Vendar je bila vprav ta res iskrena in dobrosrčna ljubezen njegova do hrvatskega naroda vzrok, da je Stjepan Radič obdržal zaupanje svojega ljudstva kljub usodnim političnim napakam, ki jih je delal.

Oporoka Stjepana Radiča.

Burno je bilo življenje Stjepana Radiča, a za nas vse in zlasti za hrvatski narod so bili ganljivi in vzpodbudni zadni dnevi tega ljudskega voditelja. Ko je bil v narodni skupščini ranjen, je bila njegova prva skrb, kaj bo z državo. Pri sestanku s kraljem v belgrajski bolnici je pokazal g. Radič izredno ljubezen in spoštovanje do vladarja. In ko se je Stjepan Radič vozil po operaciji iz Beograda v Zagreb, je on, ki je še nedavno imel čudne pojme o papežu in Cerkvi, spokorno izjavil nunciju Pelegrinettiju: »Prosim Vas, sporočite Njegovi Svetosti Sv. Očetu mojo globoko vdanost in zvestobo.«

Ljubezen, vdanost in zvestobo edinstveni državi, kralju in papežu je torej znova izrazil Stjepan Radič, ko se je bližal pragu večnosti. To je oporoka, ki jo je zapustil toliko preizkušeni voditelj hrvatskega naroda nam vsem in zlasti svojim ožjim rojakom. Naj bi bil testament Stjepana Radiča njegovim političnim naslednikom svet, da izvršijo v prid hrvatskega naroda to, kar g. Radiču ni bilo dano. Slovenci z odprtim srcem in iskreno željo težko čakamo, da izrečejo pravi zastopniki hrvatskega ljudstva po tolikih bridkih preizkušnjah odločimo besedo miru, vzajemnega plodonosnega delovanja in pa večne bratske ljubavi.

V Zagrebu.

Ves Zagreb je bil pretekli teden pod vtisom smrti Stjepana Radiča. Raz hiše so plapolale črne zastave, in tisoči naroda so obiskali voditelja hrvatskega naroda, čigar truplo je ležalo na mrtvaškem odru v Seljačkem domu. V nedeljo 12. avgusta se je vršil slovesen pogreb. Hrvatski narod je oboževal živega Stjepana Radiča in je tudi mrtvemu z veličansko udeležbo pri pogrebu izkazal izredno čast. Splošno človeško pravilo je, da čini sovraštva ob smrti niso na mestu. Tega se Pribičevičeva družba, ki ima sedaj glavno besedo pri hrvatski politiki, ni zavedala, ko je odklonila sožalje vlade in vseh parlamen-

arnih klubov in tudi izjavila, da ne prevzame nobene odgovornosti, ako bi se udeležili pogreba zastopniki vlade ali pa kdorkoli izmed poslancev, ki sedaj vrše svojo dolžnost v narodni skupščini. Zato zastopnikov vlade in parlamenta pri pogrebu ni bilo, kar hrvatski stvari in tako potrebnemu sporazumu gotovo ne more biti v korist. — Dr. Gregor Žerjav, voditelj slovenskih liberalcev, ki že več let boleha na jetiki, se je podvrgel pretekli petek v Nemčiji težki operaciji, ki jo je po izjavi »Jutra«, srečno preстал.

Plodonosno delo v narodni skupščini.

7. avgusta je bila razprava o vladni deklaraciji, ki smo jo priobčili v uvodnem članku zadnjega »Domoljubac«. Vsi poslanci, tudi oni iz opozicije so stvarno govorili, kot se spodobi izobraženim ljudem, ki jim je korist naroda in države nad vse. Opozicija je sicer kritikovala pogrške raznih vlad, vendar ni niti z eno besedo napadla ministrskega predsednika dr. Korošca.

8. avgusta je v narodni skupščini pred dnevnim redom prišel v razpravo nujni predlog našega poslanca Dušana Serneca glede podpore pogorelcem v Gorenjem Jezeru. V imenu SLS je g. poslanec utemeljeval sledeči zakonski predlog: Finančni minister, kmetijski minister in minister za socialno politiko se pooblaščajo, da določijo kot prvo pomoč za vas Gorenje Jezero, okraj Logatec, 2 milijona Din. Skupščina je predlog sprejela. — Istotako je bil sprejet nujni predlog poslanca Timotijeviča za pomoč prezadolženim kmetom. — Nato se je nadaljevala razprava o vladni deklaraciji. Govorili so razni poslanci. Posebno zanimiv je bil govor poslanca Timotijeviča, ki je dokazal, da so nettunske dogovore pripravile in sprejele že prejšnje vlade, v katerih so bili žerjavovci in radičevci. Povedal je tudi, da so demokrati iz Črne gore vložili pritožbo proti izvolitvi Puniša Račića, a je bil ta poslanec potem vseeno potrjen, ko je Stjepan Radič zaklical: »Puniša Račić je sijajen človek! Kaj pa hočete vi? Če bi vsi radikali bili taki, bi bila sreča.« — Poslanec Timotijevič je končno poudarjal, da je Puniša Račić bil vedno proti radikalnemu klubu, je vedno delal na lastno pest in da ima torej edini Račić na vesti umor radičevskih poslancev.

9. avgusta je bila žalna seja za umrlim Stjepanom Radičem. Globoko sožalje so brozjavno izrazili pokojnikovi vdovi in rodbini, pa tudi vodstvu hrvatske seljačke stranke vlada in vsi parlamentarni klubi.

10. avgusta se je v narodni skupščini še vedno vršila razprava o vladni deklaraciji. Ta dan je imel tudi sejo finančni odbor, ki je izvolil novega predsednika radikala Ilijo Mihajloviča. — V zakonodajnem odboru, ki je zboroval pod predsedstvom poslanca dr. Hohnjeca, je bil sprejet v celoti zakon o odvetnikih. — Poseben odsek ministrov je ta dan pregledal zakonski predlog o dalmatinskih agrarnih odnošajih in ga v načelu sprejel.

11. avgusta je bila končana razprava o vladni deklaraciji in je pri glasovanju ogromna večina narodne skupščine izrazila dr. Koroščevi vladi popolno zaupanje. Na koncu se je bil soglasno izročeno soodliču poslanec Puniša Račić.

13. avgusta. Pred dnevnim redom skupščinske seje so prišli v razpravo razni nujni predlogi. Sprejeti so bili sledeči nujni predlog o likvidaciji agrarnih odnošajev v Dalmaciji, nujni predlog o likvidaciji kmetskih dolgov in nujni predlog posl. Strčina in Brodarja za nujno pomoč 1,200.000 Din za poškodovance po toči v kamniškem in kranjskem okraju. — Skupščina je ta dan sprejela še sledeče zakone: zakon o narodnem priznanju zaslužnim za domovino, zakon o dobrovoljnih in je izvolila odbor za proučevanje zakona o zemljiških katastrih in odbor za proučevanje zakonskega predloga o pobijanju korupcije. Nato se je izvolilo osem članov in osem namestnikov za komisijo za ugotovitev dohodkov po zakonu o neposrednih davkih. Za Slovenijo sta kot člana izvoljena Robert Košar, posestnik pri Sv. Bolfenku pri Središču, kot namestnik Hinko Lebinger, oblastni poslanec v Lj. tiji. Končno so bili sprejeti tudi nettunski dogovori.

Kolo se vrti.

Namreč kolo Pribičevič-Zerjavove stranke. Se pred par leti je ta stranka na križ pribila vsakogar, ki si je drznil biti proti centralistični ustavi, proti vsakomur, ki ni prisegal na en jugoslovanski narod v treh plemenih. Avtonomija je bila veleizdajca, avtonomisti pa protidržavni elementi, ki jih je treba iztrebiti ter so jih dejansko iz državnih služb vprav krvočolno trebili.

In danes, ko Pribičevič ni več v vladi in ko je tudi na Hrvatskem nevarnost, da ga postavijo na hladno: danes Pribičevič izjavlja v Zagrebu, da je za — federacijo. To se pravi za samostojno hrvatsko državo, ki bi bila le v nekaki zvezi z ostalo državo.

In vendar je Pribičevič še pred kratkim govoril o edinstvenosti jugoslovanskega naroda. Odkod kar čez noč spreobrntev ne samo k avtonomiji, temveč kar k federaciji?

Razrešitev uganke je kaj lahka. Dr. Maček je postal predsednik Radičeve stranke ter se je takoj izjavil za — federacijo. Če hoče Pribičevič imeti vsaj malo besede še pri Hrvatih, mora z volkovi tuliti. In odtod njegova izjava za federacijo in sicer takoj za izjavo dr. Mačka.

Zdaj pa iščite po celi naši državi pametnega človeka, ki bo Pribičeviču tudi sedaj verjel. Pribičevič je ostal to, kar je bil: zagrižen centralist, ki bi takoj pokazal svoje centralistične rozičke, kadar bi zopet imel oblast v državi.

Človeku pa se v dno srca zagabi politika brez značaja, brez sramu, brez načel.

Kako visoko in častno pa stoji politika dr. Korošca. Kar je bil od začetka, je danes SLS se je od začetka borila za avtonomijo kljub vsemu preganjanju, in je še danes prav tako njen program, kot je bil pred leti. Razlika je samo v načinu borbe: preje smo se borili skupno s Hrvati, da bi dosegli av-

NOVICAR

d Ne pozabite, da sta »Jutro« in »Domovina« Kristusovo bridko trpljenje zlorabljalca za grdo in podlo obrekovanje dr. Korošca, ter s tem najsvetejšo skrivnost naše sv. vere zlorabila za velik greh proti osmi božji zapovedi: Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega.

d V Kranju je umrl tamošnji župnik in duhovni svetnik g. Anton Koblar. Naj v miru počiva!

d Službe za cestarje. Ljublj. oblastni odbor razpisuje v območju cestnega okraja vrhniškega 11 mest oblastnih cestarjev. Prošnje je vložiti najkasneje do 28. avgusta 1928 pri ljubljanskem oblastnem odboru. Natančnejši pogoji so razvidni v »Samoupravi« ter v razpisih pri cestnem okrajnem odboru in županstvih tamošnjega okraja.

d Prva pomoč pogorelcem v Gorenjem Jezeru. Prve dni po požaru so prišli v Zgornje Jezero gg. oblastni preds. dr. Natlačen, veliki župan dr. Vodopivec, okrajni glavar iz Logatca ter poslanec Oblak. Komisija si je natančno ogledala kraj nesreče in dala inicijativo za podporno akcijo. Sestavil se bo pomožni odbor, obstoječ iz župnika Jerneja Hafnerja, župana Ludvika Kržiča, obč. odb. Sepca in Ivana Avseca. Oblastni predsednik je ob tej priliki dal za pogorcele 30.000, vel. župan pa 12.000 Din. Pohvalo zasluži g. župan Kržič za svojo požrtvovalnost, prav posebno pa g. župnik Hafner, ki je gnotno obilno podprl prebivalstvo. G. poslanec Oblak je dal na razpolago stroje za cementno opeko. Ljudstvo je s polnim zaupanjem sprejelo komisijo in se delno pomirilo. Oblastni odbor bo na lice mesta poslal stavbnega inženjerja; upati je, da bo prebivalstvo že letos za silo pod streho.

d Napredno občinsko gospodarstvo na Bledu. »Napredno« časopisje takrat, ko je vladal »napredni« duh nad »črno« Slovenijo, nikoli ni moglo dovolj napisati, kako vzorno vodijo občine naprednjaki iz takozvanih gospodarskih strank, ki so v boju s SLS. — Koliko hrupa in vrišča je bilo, če so mogli nasprotniki SLS ugotoviti samo senco na kakem našem pristašu. Mi bi jim bili lahko marsikaterikrat vračali nemilo za nedrago, pa smo to običajno opuščali, ker smo bili pač kavalirji tudi nasproti političnim nasprotnikom. Vseeno naj napravimo danes izjemo in naj izpregovorimo par besed o gospodarstvu v eni izmed res zelo zelo naprednih občin: o gospodarstvu z javnim občinskim denarjem na Bledu. Saj o tem se je itak že pisalo. Ko je prišlo občinsko gospodarsko kolešje na tak zavoženi tir, da si živa duša ni vedela več pomagati in izvleči voz iz

tonomijo kar vso obenem. Ko pa so nas ti zapustili in nas je ostala samo slovenska peščica, skušamo polagoma doseči vedno večje pravice Sloveniji in se tako dejansko približujemo avtonomiji. Od programa pa nismo odnehali niti za črtico. To je politika načel, doslednosti in poštenosti

blata, je po sklepu občinskega odbora morala prositi občina, da se izvrši uradna revizija občinskih računov in občinskega gospodarstva. Mislimo, da je ni bile revizije, ki bi bila zahtevala toliko truda in časa kot ona na Bledu; trajala ni nič manj nego 53 dni! — Iz tega izhaja in to dejstvo priča samo več nego dovolj, kako »vzoren« in napreden red je moral biti v občinskih računih. Podrobnosti sicer ne moremo navajati, ker bi bilo vse preobširno in nimamo prostora za to. Omenjamo le — kolikor smo mogli poizvedeti, da je bilo računovodstvo samo že glede oblike pod vsako kritiko, in da je bilo mogoče za načinom knjigovodstva in z bilancami prikriti ali vsaj zatemniti jasno sliko finančnega položaja občine. Kako so se pobirale občinske in zdraviliške takse in kam so se porabljale v manjših ali večjih zneskih, to bomo — pričakujemo — že izvedeli iz revizijskega poročila. Bomo že še takrat morda kaj povedali. Nedovoljeno so se prekoračevali občinski proračuni, pa tudi naravnost razsipal se je občinski denar. Primanjkljaj se je pokrival z nedovoljenimi posojili, ki jih bo morala vrniti seveda občina, a plačati kdo drugi nego — davkoplačevalce. O razsipnosti naj bo naveden le en primer, da se je namreč izdalo samo v enem letu (1924.) samo za umetni ogenj povodom običajne razsvetljave na en sam večer Vidovega dne 38.454 Din. Glede posojil pa samo to (saj je dovolj Op. ur.): Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da bo treba plačati samo letos deloma že zapadle obveznosti in one, ki še zapadejo tekom 1928. leta (anuitete, neplačane račune, zamudne obresti) — v znesku nič manj nego 606.000 Din. V tej »soti« je obseženih samo zamudnih obresti nič manj nego 35.000 Din. Če to ni res »napredno« gospodarstvo, potem sploh ne vemo, kaj je še bolj napredno. Kdo bo vse to plačal? Tisti, ki je zakrivil tak nered, najbrž — ne. Plačal bo pač blejski davkoplačevalec, ki bo pa seveda vzlic temu slej kot prej volil — »napredno«.

d Iz seje mariborskega oblastnega odbora. Dovolil se kredit v znesku 105.000 Din za štiri mostove v Medjimurju in sicer na cesti Mursko Središče — Razkrižje in Čakovec — Strigova. Tudi so se oddala tozadevna dela. — Za popravilo mostu čez Bolsko se dovoli okrajnemu zastopu celjskemu 10.000 Din. — Za podaljšanje radmežanskega kanala v Slovenski Krajinji se dovoli kredit 40.000 Din. — Prične se z regulacijo Zičnice in Pesnice. — Od dajo se dela za zgradbo izolirnice v Mariboru. — Ker je naval gostov zelo velik in ker dosedanji zdraviliški prostori ne ustrezajo več svojemu namenu, se je izkazala nujna potreba, da se v Dobrni zgradi nov hotel. Z zadevo se je bavil tudi obl. odbor, ki je v načelu sklenil, da se bo zgradil v Dobrni nov hotel, kjer bo prostora za 50 oseb. — Odobri se proračun in sprejmejo se načrti za zgradbo nove

stanovanjske hiše v Mariboru, ki bo stala na voglu Gregorčičeve in Strossmayerjeve ulice.

d Sprejem deklet v kmetijsko-gospodinjstvo šolo. S 1. oktobrom 1928 se otvori sedemindvajseti tečaj gospodinjstvo šole, ki bo trajal 11 mesec. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Poljanah v Ljubljani. Pouk zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretčno in praktično kuhanje, šivanje (ročno in strojno), pranje, likanje, živinoreja, mlekarstvo, vrtnarstvo itd. Gojenke se vežbajo v gospodinjstem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in bolno živino. Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, za stanovanje, razsvetljavo, to je sploh za vse 450 Din, za pouk pa 100 Din. Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj po možnosti naslednjo obleko in perilo: vsaj eno nedeljsko obleko, dve obleki za delo, dva para čevljev, en par vrtnih čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, tri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, štiri srajce, šest parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, štiri kuhinjske in dva navadna predpasnika. Nadalje perilo za posteljo: dva para rjuh in štiri prevleke za blazine, 4 brisače, 4 servijete in jedilni pribor (žlica, vilice, nož). Če ima katera več obleke, jo tudi lahko vzame s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti 16. leto; 2. znati čitati, pisati in računati (zadnje šolsko izpričevalo); 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosedanji glavni poklic; 5. predložiti obvesno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šolanja; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastnoročno pisane, neokolkovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo vsaj do 1. septembra 1928 Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani. Pri sprejemu deklet v gospodinjstvo šolo se bo oziralo po možnosti na prošilke iz vseh slovenskih pokrajin. — Kmetijska družba za Slovenijo.

d Na škofljiški gimnaziji v Št. Vidu nad Ljubljano (Zavod sv. Stanislava) se vrše razredni izpiti ob ponedeljku 27. avgusta 1928 dalje. Začetek ob 8 zjutraj. Prijave se morajo kolkovati s kolkom 5 Din in za vsak predmet priložiti 10 Din drž. takse. — Vpisovanje v I. razred bo v nedeljo 2. septembra, v ostale razrede pa v ponedeljek 3. septembra dopoldne. — Po čl. 198 fin. zakona za l. 1928.-29. mora vsak učenec pri vpisu plačati 20 Din za »Fond za zdravstveno zaščito učencev«. Oprostite se samo siromašni učenci, ki pri neko potrdilo o siromaštvu po čl. 5, t. 6 Zakona o taksah. To potrdilo izdaja pristojna davčna oblast. Poleg tega plača vsak učenec 30 Din vpisnine; skupno torej 50 Din. — Ravnateljstvo.

d »Zegnane pijavke in kobilice« je imenoval »Kmetijski list« katoliško duhovščino v Mehiki, ki se bori in umira za svobodo vere in Cerkev.

d Borza dela v Ljubljani. Delo je na razpolago: moškim: 6 kotlarjem, 5 kovinskim strugarjem, 1 mehaniku za pisalne stroje, 15 pleskarjem in črkoslikarjem, 7 mizarjem, 1 žagarju za cirkularke, 1 sedlarju za izdelovanje torbic, 2 pilarjema, 1 kurjaču, 6 stroj. in stavb. ključavničarjem, 2 elektro-monterjema, 4 kleparjem, 1 tapetniku, 3 čevljarjem za šivano delo, 2 mlinarjema, 1 slašičarju, 1 hlajcu, 1 vodoinštalaterju, 12 zidarjem, 1 mlademu kuharju, 3 trgov. potnikom za razpečevanje kuhinjskih predmetov, 10 navadnim dealvcem, 9 vajencem; dalje ženskam: 4 pletilkam nogavic, 1 kmečki dekli, 1 frizerki, 1 bolničanki, 1 prodajalki slaščic, 1 sobarici, 1 šivilji perila, 2 orožn. kuharicama, 2 kuharicama.

d Shod SLS pri Sv. Miklavžu nad Kresnicami se vrši Jernejevo nedeljo 26. avgusta po 10 sv. masi pred cerkvijo. Govore poslanci SLS za Litijski okraj in dr. Cepuder.

d »Zapenjanje.« Začetkom julija t. l. je pijan človek do smrti ustrelil tri mladeniče. 400 dinarjev je bilo namreč treba zapiti. Fantje so zaprli nevesti cesto in jim je moral ženin plačati 400 dinarjev za odkup. V nedeljo so potem pili in v pijanosti se je zgodil strašen zločin. Navada zapenjanja v sedanji obliki je izrodek. To je navadno izsiljevanje denarja. 400 dinarjev ni nikaka malenkost! In ta izsiljeni denar se potem zapije! Skušaj nabrati za kak dober namen 400 dinarjev! Zbiraj sem pred kratkim za cerkev v Hrastniku. Potreba je skrajna in cerkev ne stane malenkost. Pa sem dobil od ljudi, ki ne žive od roke v usta, po 10, 20, 30 dinarjev! Nobelega govora, da bi nabral 400 Din! Tu pa ti izsilijo 400 dinarjev, da jih zapijejo! — Morda je bilo to zapiranje ceste некоč lepa, častiljiva navada. Danes je izrodek v svrhu piančevanja. Boj pijanstvu — torej boj tudi takim izrodkom starih običajev! Oblast naj bi ta malovredni običaj omeila, da bi n. pr. zahtevana vsota ne smela presegati 100 Din; ali naj bi izsiljeni denar kasirala, da se porabi v dober namen, n. pr. za kak dežji dom ali podobno; ali pa naj bi ta izrodek nekdanjega običaja enostavno prepovedala! I. M.

d Dne 9. septembra v Komendo! 9. septembra bo v Komendi fantovski dan združen s prireditvijo domačega odseka. Fantje iz kamniške dekanije ter bližnjih župnij kranjske dekanije prav lepo vabljene: pridite!

d Sadno drevje Kmetijske šole na Grmu. Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu sprejema od posestnikov in ustanov iz Ljubljanske oblasti naročila za visokodebelne jablane (pisani kardinal, dolenski voščenska, parkerjev kosmač, štajerski mašanckar, baumanova reneta, kanadska reneta, ontario, renski bobovec, harbertova reneta, prinčevo jabolko, carjevič, lipovka, viržinski rožnik, dr. Starčević, rdeči kuzinot) od 1. do 30. septembra 1928. Oddaja sadnega drevja se bo izvršila v jeseni. Naročilo mora vsebovati število in ime vsake sadne sorte in točen naslov naroč-

nika (ime, priimek, občina, hišna številka, pošta in železniška postaja). — Sadijari, ki so naročili sadno drevje lani ali pretečeno zimo in ga niso prejeli iz kateregakoli vzroka, pa še reflektirajo nanj, naj ponovijo svoja naročila.

d Štirideset let pri enem gospodarju. Ana Vavpetič obhaja letos 40 letnico, kar služi pri gospodarju Janezu Jermanu na Rovih št. 5, po domače »Pri Svetlinu«.

d Jože Lampret, p. d. Resmanov iz Notranjih goric, pošta Brezovica, katerega so imeli že za mrtvega, se je javil po 14 letih iz ruskega ujetništva. Nahaja se v Nižno tagilskem okraju, v mestu Verhaturjskoj, rajon: Potimskoj, kjer je še več naših rojakov.

d Pismo iz Kanade. Iz Kajuskasinka je prejelo uredništvo »Domoljuba« dalje pismo, v katerem se naši izselenci pritožujejo, da ni bilo na vožnji preko morja vse tako lepo, kot se obljubovali doma agenti O parobrodu, s katerim so se vozili, nam poročajo: »Dobili smo ladjo, ki je bilo vsa drugačna kot je ona v Ljubljani. Bila je majhna, stara in razbita, da je bilo strah tvegati svoje življenje. Ko smo vozili kake štiri dni, se je ladja nekač pokvarila. Imeli so že vsi mornarji rešilne pasove in tudi rešilni čolni so bili že vsi na vodi. Končno so jo vendar nekaj popravili. Majalo in metalo nas je semintja, da smo večinoma vsi oboleli.« itd.

d 20 tihotapcev saharina so ujeli te dni organi mariborske davčne oblasti.

d Shramba za poštno avtomobile je zgorela za Sv. Krištofom v Ljubljani.

d Hlev s prašiči in skedenj s stroji je zgorel g. Petschetu v Stari cerkvi pri Kočevju.

d Zrakoplov je zažgal hotel pri Poličkem jezeru, ko se je zrakoplovno moštvo vadilo v metanju raket. Okrog 600.000 Din škode.

d Neurje je prineslo preteklo soboto več nezgod. Strela je udarila v gospodarsko poslopje Antona Stirna na Ježici. Pogorela je slama, seno in tudi vse ostrešje. — Treščilo je v Pleveljev hlev v Poljanah pri St. Vidu, kjer je strela ubila edino kravo v hlevu. V St. Vidu je strela udarila v Magistrovo vilo. — Zvečer je treščilo v poslopje škofove pristave v Goričanah pri Medvodah. Tudi tu je zgorelo ostrešje, velika množina otepotov in sena. — V Depali vasi pri Trzinu je strela udarila v Kotredežev hlev, ki je zgorel. — V Rodici »pri Trzinki« je šla strela v hlev, kjer je ubila konja. — O nezgodah poročajo tudi iz drugih krajev Slovenije.

d Otrok je utonil. Aladar Smodiš iz Otovec v Slov. Krajinu, star poldruge leto, je padel v domači vodnjak. Čeravno je bil vodnjak samo meter globok in bilo vode v njem le par centimetrov, je vendar otrok prej izdihnil, kot so mu prišli na pomoč. Proti neprevidnim staršem se je uvedla preiskava.

d Električni tok je ubil v Ljubljani 20 letnega delavca Antona Vidmarja iz Piševce pri Brezovici.

d Smrtna nesreča pri mlačvi. Pred dnevi se je pripetila v Beli cerkvi, na prostoru, določenem za mlačvo, huda nesreča, ki je zahtevala življenje mlade delavke

Danice Vljakovac. Danica je prezrla, da se zobje mlatilnice dvigajo in je zaslala z levo nogo v lijak, ki je potegnil vase vse spodnje telo. V trenutku ji je mlatilnica odtrgal nogo in popolnoma zmečkala ves trup. Nesrečno deklico so prepeljali v bolnico v Beli cerkvi, kjer pa je že čez nekaj minut radi izkrvavitve umrla.

Breznica. Prireditelj tombole v prid »Društvenemu domu« je privabila v nedeljo 12. t. m. izredno veliko ljudi na Breznico. Prišli so celo udeleženci iz Kranja in Ljubljane. Tombola je donesla prav dober uspeh. Glavni dobitek motor 5 in pol HP je zadel g. Klinar iz Javornika. Sobno opravilo je dobila gđe. Zupan z Dobrave. Prvi zaboj sladkorja g. Ivetič iz Beograda (na njegovo tablico je mesto njega igrala društvena članica). Drugi zaboj sladkorja g. Resman iz Zabreznice. Vsak eno ovco sta zadela g. Sparovic in Prešeren iz Vrbe. Pred in po tomboli so jeseniški godci skrbeli za zabavo v splošno zadovoljnost vseh udeležencev. Ob devetih zvečer je bila prijetna zabava končana.

d Listnica uredništva. A. S. v C.: G. Poljšak ni zdravnik, ampak meščansko-školski učitelj. Njegovo sredstvo proti raku preizkuša zdaj posebna komisija v mariborski bolnici. Ali je tudi g. Poljšak sedaj v Mariboru, nam ni znano. — M. E. v V.: Obrnite se s svojimi vprašanji glede »paddavice« na kakega zdravnika, ki Vam bo bolezen gotovo bolje pojasnil, kot bi Vam jo mogli mi. — J. O. v C.: Poročilo je pisano na obeh straneh lista, zato ga nismo mogli porabiti. — B. V. v R.: Pošljite Vaše izdelke uredništvu v pregled! — Dopisniku iz Malega vrha pri Mirni peti: Vaša odločnost je hvalevredna, a dopisa ne dopušča tiskovni zakon.

d Srečke državne, Voja škoda, Rdeči križ in druge tudi tuje, pregleduje, shrani, prodaja, kupuje, daje pojasnila: Dr. Ivan Černe, gospodar, Ljubljana, Miklošičeva 6. Za odgovor 1 Din znamka!

d Slabokrvnim se nudi sedaj naravna prilika za naglo ozdravljenje, ker so to najboljši meseci za okrepitev krvi z »Energinom«, železnatim kina-vinom. Za ozdravljenje in ojačenje krvi pri odraslih in otrocih zadoščajo 3 velike steklenice. Dobiva se v vseh lekarnah. Ena velika steklenica s točnim navodilom 40 Din, tri steklen. »Energina« železnatega kina-vina po pošti za 128 Din razpošilja Laboratorij »Alga«, Sušak.

d Pri slabi prebavi, pomanjkanju krvi, shuššanju, bledici, obolelih žlezah, kožnih izpuščajih, tvorih — urejuje naravna »Franz-Josef-grenčica« izborna tako važno delovanje prebavit. Odlični zdravniki so se prepričali, da »Franz-Josef-voda« celo najnežnejšim otrokom zelo ugaja. — Dobiva se v lekarnah in drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ Šestdnevni tečaj za konserviranje sadja in zelenjadi na dr. Krekovi mešč. gospodinski šoli v Zg. Šiški se prične 20. avgusta. Teoretična predavanja se bodo združevala s praktičnimi deli. Ob koncu tečaja 25. in 26. avgusta bodo izdelki razstavljeni. Plača se za ves tečaj in sicer takoj pri vstopu 200 Din. Notranje gojenke plačajo za hrano in stanovanje še posebej 250 Din. 7511

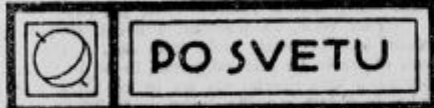
Neverjetna moč

je skrita v malemu zavitku.
En poizkus Vas bo pre-
pričal, da

Ženska hvala

perilo napravi snežnobelo.
V njej se perilo namoči
preko noči, za izkuha-
vanje pa je najbolje, če se
vzame

SCHICHTOVO TERPENTIN MILO

PO SVETU

Italija.

s Potopljena italijanska podmornica. 5. avgusta se je potopila v bližini Rovinja v Istri italijanska podmornica S 14. Reševanje je burja zelo ovirala. Dasi so podmornico drugi dan dvignili, ni ostal nihče od posadke, ki je štela 27 mož, pri življenju. Kako je prišlo do nesreče, ki je zelo razburila ljudstvo, še ni pojasnjeno.

s Razno. V Vojskem nad Idrijo je umrla Franciška Čar, soproga bivšega župana. — V Soči je utonil 26letni Ivan Kobal iz Sv. Lucije. — V Trnovem pri Gorici bo 20. avgusta blagoslovitev nove cerkve, zidane na ruševinah stare, ki je bila v svetovni vojni porušena. — Na novo ustanovljeno župnijo v Ročinju je imenovan za župnika g. Karel Reja. — V Vrtovinu in Šempolaju so blagoslovili nove zvonove.

Avstrija.

s Zelodec nemških pevcev. Nemški pevci, ki so nedavno gostovali na Dunaju, so porabili v petih dneh: 18.000 hl piva, 10.000 hl vina, 250.000 kg mesa (1000 rejvolov), en milijon parov klobas (200 km dolžine), 400.000 hlebov kruha in za en milijon šilingov (osem milijonov dinarjev) tobaka. Druge malenkosti tukaj niso vštete. Pustili so tedaj na Dunaju ogromne vsote denarja, da so trgovci in obrtniki lahko zadovoljni.

s Razno. V Sv. Štefanu pri Vovbrah je umrl bivši nadučitelj Janez Dimnik. —

V Bistrici pri Zili je utonila tamošnja postarica gđc. Kronenwetter.

Nemčija.

s Kaj bo s šolskim zakonom? Dobra se ni nič obetati, kajti tretjina vseh državnih poslancev je označena kot taka, ki je brez verstva. Med poslanci je 180 protestantov, 116 katoličanov, 149 disidentov (odpadnikov, svobodomislecev); k poslednjim prištejemo še 41 takih, ki niso marali dati nobene označe v verskem oziru. 4 so se priznali kot žide; med desidenti je pa 14 rojenih židov. Med 490 poslanci je torej 296 (dve tretjini) kristjanov, tretjina je brez verstva. Protestanti so večinoma med nemškimi nacionalci, v nemški ljudski stranki (liberalci) in med demokrate, do dve tretjini so pa zastopani v gospodarski stranki. Enotno katoliški je centrum in pa bavarska ljudska stranka. Med socialisti in komunisti je 16 židov, drugi so pa večinoma disidenti ali svobodomisleci. Število brezvernih poslancev vzbuja bojazen. Ker je protestantskega prebivalstva v Nemčiji 65 odstotkov, katoličanov 33 odstotkov (židov en odstotek), bi moralo biti v zbornici 325 protestantov (v resnici jih je 180), 163 katoličanov (faktično jih je 116). Iz tega se vidi, koliko je med protestanti pa tudi med katoličani — žal — takih volivcev, ki so glasovali za brezverne socialdemokrate in za komuniste. Pravzaprav je njih glavna krivda, ker so se v ogromnem številu vzdržali volitev ter tako s svojo odsotnostjo pripomogli nasprotnikom Cerkve in krščanske šole na noge.

Drobne novice.

V Newyorku je napadlo 3000 črncev 150 redarjev. Črnce so razgnali z brigadnjem vode.

Na italijanski ladji »Livenca« v Trstu je izbruhnil upor, ker mornarjem niso izplačali mezde. 12 mornarjev zaprtih, več ranjenih.

30.000 prošenj leži v češkoslovaškem ministrtvu za — izseljeniški potni list.

Turčija šteje po zadnjem ljudskem štetju 13.760.000 duš. (Približno kakor Jugoslavija.)

Potni listi so odpravljeni med Italijo in Portugalsko.

25.000 dolarjev dobi od Amerike, kdor napiše najboljši roman o svetovni vojni.

Zitna skladišča gore v Wilhelmsburgu v Nemčiji. Ze sedaj je več milijonov mark škode.

Usmiljenim srcem!

5. avgusta t. l. je zadela vas Gor. Jezero v občini Stari trg ob Cerkniskem jezeru — tik ob italijanski meji — katastrofalna elementarna nesreča. Na še nepojasnen način je izbruhnil v kopišena ogenj, ki se je radi vetra z bliskovito naglavo razširil po celi vasi ter jo v nekoliko urah kljub nadčloveškim naporom prebivalstva in gasilnih društev skoro popolnoma vpepelil. Požar je uničil 25 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji ter s skoro vsem inventarjem, senom in vsemi poljskimi pridelki, ki so bili ravnokar spravljani pod streho. Ze itak neimovito prebivalstvo — nad 120 oseb — je sedaj brez strehe, brez hrane, brez obleke. Živina, kolikor je ni v ognju poginilo, je ravno tako brez strehe in brez krme. Škoda se ceni na okroglo 4 milijone dinarjev, zavarovalnina je pa uprav neznatna. Prebivalstvo, ki ga je že leta 1917 zadela slična katastrofa, gleda z obupom v prihodnost. Podpora, ki sva jo z g. predsednikom oblastne samouprave mo-

PO DOMOVINI

Naši otroci iz Vestfalije v Sloveniji.

Dolgoletna želja onih Slovencev, ki so morali za krubom v Vestfalijo in Porenje ter njihovih prijateljev, se je včeraj izpolnila: otroci iz Vestfalije in Porenja so včeraj obiskali domovino, prišli so v Slovenijo.

Pot v domovino.

Otroci so odpotovali iz Porenja in Vestfalije v ponedeljek 6. avgusta ob 2 popoldne. Vožnja je trajala iz Gladbecka pa do Jesenic okrog 30 ur. V domovino se je podalo skupno 257 otrok. Potovanje so vodili skozi Nemčijo in Avstrijo voditelj vestfalskih Slovencev g. Koncilja, g. župnik Tensundern in g. duh. svetnik Kalan, ki jim je vneto pomagala in skrbel za otroke nemška skrbstvena sestra. Ves transport je spremljalo še 18 odraslih oseb. Ako se ne bi socialne razmere v Porenju in Vestfaliji zadnje čase poslabšale, bi se udeležilo potovanja v domovino najbrže še kakih sto ali dvesto otrok več. Hvalevredno je, da so Nemčija, Avstrija in Jugoslavija dovolile otrokom popolnoma brezplačno železno vožnjo, kar je zopet velika zasluga g. Tensunderna, ki se je v ta namen na lastne stroške peljal v Berlin. Zelo je šla teme potovanju na roko tudi nemška državna organizacija »Landaufenthalt für Stadtkinder«, v Avstriji pa »Christlich-soziale Fürsorge«.

Otroci so potovali skozi Monakovo v Salzburg, kjer so kosili. Radi železniške nesreče, ki se je pred njimi pripetila na turški železnici, so morali napraviti ovinek Selzthal—St. Michel—Celovec, kar je povzročilo šesturno zamudo po programu. V Celovcu jim je »Chr. soz. Fürsorge« priredila kosilo, nakar so se otroci odpeljali na Jesenice. — V Celovcu se je moralo posloviti šest malih Goricanov, ki so odšli z bovskim vlakom na Gorisko.

Sprejem na Jesenicah.

Na Jesenice je prišel vlak z vestfalskimi otroci 7. avg. okoli desete ure zvečer. Kljub pozni uri pa se je na kolodvoru nabralo toliko občinstva, da se je dobesečno vse trlo. Godba katoliškega delavskega društva je ves čas čakanja igrala vesele koračnice. G. postajnačelnik Budan je dal otrokom II. razred na razpolago za garderobo. — Otroci so bili najprištrčneje sprejeti, nato pa so se šli okrepčati, nato pa na odpočitek. In tukaj se je zopet pokazala prava jugoslovanska, ali bolje rečeno, jeseniška gostoljubnost. Priglasilo se je toliko mamic in drugih, ki so hoteli po dva ali več Vestfalčkov prenočiti, da bi jih lahko še enkrat toliko prišlo, pa bi bili vsi dobili dovolj prostora. Ob veseljem vzklikanju so se v sredo š. 8. odpe-

gla nuditi pogorelcem, zadostuje vzpričo ogromne škode komaj za prvo silo. Treba je prebivalstvu priskočiti na pomoč z večjimi sredstvi, da se mu vrne pogum ter možnost in veselje do obnove njegovih skromnih bivališč.

Obračam se zato na blaga srca vsega prebivalstva ljubljanske oblasti z iskreno prošnjo, da priskočijo ponesrečencem na pomoč z dobrovoljnimi darovi. Vsak, tudi najmanjši prispevek se bo hvaležno sprejel. Prebivalstvo sosednjih občin in vasi se zlasti naproša, da nudi pogorelcem podporo v naravi: živila, obleko, krmo, orodje, stavbeni les itd. Pomožni odbor, sestavljen iz delavskih in nesebičnih mož, bo skrbel za to, da se bodo nabrani darovi v denarju in naravi pravilno uporabljali v pomoč vsem prizadetim. Darove sprejema v Ljubljani veliki župan in mestni magistrat ljubljanski, na deželni pa vsi okrajni glavarji in pa uradi, ki jih bodo oni določili. — V Ljubljani, dne 8. avgusta 1928. — Veliki župan: Dr. Fr. Vodopivec.

ljali otroci proti Ljubljani. Bodi vsem, ki so pripomogli k čim lepšemu sprejemu, izrečena prisrčna zahvala, posebno pa g. gener. ravn. Nootu za visok dar, ki ga je dal v ta namen.

Spotoma se je v Kranju poslovilo še 24 otrok, katerim je dobrotljivi g. župnik Skrbec iz Trziča presrbel počitnice v domu sv. Vincencija v Trziču. Poseben transport 120 otrok pa je še pred tem transportom odpeljal otroke po dravograjski železnici v domovino.

V Ljubljani.

Na glavnem kolodvoru je bilo 8. avg. ob tridesetih na 12 nenavadno živahno. Prišle so mnoge skrbne mamic, stare mamic, tetke in drugo sorodstvo, da pozdravi, sprejme in objame svoje dalčke. Otroke je prišel sprejeti tudi g. knezoškof dr. Jeglič, mnogi drugi odlični zastopniki, občinska svetnika gg. Rutar in Golmajer, kot zastopnika Jugoslovanske strokovne zveze in Krekove mladine, oblastni izseljeniški komisar g. Fink in drugi.

Res je, mnogim otrokom ni bila v tujini dana prilika pričuti se slovenskega jezika, eno pa so znali vsi: »Ziveli! Ziveli!« in občinstvo jim je na kolodvoru živahno odzdravljalo: »Ziveli! Ziveli slovenski otroci!«

G. občinski svetnik Pirce se je pri tej priliki spet izkazal spretnega in požrtvovalnega arzanerja, ki je skrbel, da je vsak otrok prišel na svoje mesto. One otroke, ki so odšli v Kamnik in so ostali v Ljubljani je pogostila s pomočjo oblastnega odbora Krčanska ženska zveza v Lichtenthurnovem zavodu, lepemu številu otrok, ki so počakali drugega mariborskega vlaka, pa je kolodvorski restavrateur g. Tomc na prošnjo Slov. kršč. ženske zveze dal kosilo po lastni režijski ceni.

Otrokom je žarelo iz oči nepopisno veselje, da vidijo enkrat domovino, o kateri se sanjajo njihovi starši, o kateri se pripovedujejo njihove mamic tam v tujini. Spremljevalci otrok so izrazili svoje zadovoljstvo nad discipliniranim in vlijudnim vedenjem otrok. Vso pot ni prišlo med otroci niti do najmanjšega spora. Vsi otroci so skoro brez izjeme prišli v domovino zdravi in rdečih lic. Vsak otrok je imel na prsih tablico z natančnim potnim načrtom in z legitimacijo, delo tiskarne Fögling v Gladbecku.

Vsem, ki so preskrbeli, da je mogla slovenska domovina objeti svoje v tujini se nahajajoče otroke, najlepša hvala v imenu vsega slovenstva! Mnogo tihoga dela je bilo potrebno zato, mnogo skromnih, nevidnih in v svoji požrtvovalnosti velikih zaslug je bilo treba, da je šlo vse po sreči, toda šlo je. Otroci se sedaj veselo vseje domovine, naše govornice, naših ljudi.

Zelim jim, da ko se zopet vrnejo — mnogi ostanejo tudi v Sloveniji — pripovedujejo tam v tujini z žarečimi očmi svojim bratcem, sestricam in staršem o domovini, ki je lepa, solnčna in ki noče pozabiti niti enega.

V nedeljo 19. avgusta ob 3 popoldne bodo v dvorani Kmetijskega društva v Sodražici igralci predstavljali Molierovo komedijo »Namišljeni bolnik«, h kateri ste vabljeni vsi prijatelji dobre in poštene zabave.

Občni zbor »Zivinorejske zveze« za politični kamniški okraj se vrši dne 19. avgusta 1928 ob 10 popoldne pri »Martinu« v Kamniku. Dnevni red: 1. Prečita se zapisnik zadnjega občnega zbora; 2. čitanje revizijskega poročila; 3. poročilo načelstva in nadzorstva; 4. odobrenje računskega zaključka za l. 1927; 5. slučajnosti. — Načelstvo.

Radovan Hraslov:

Nekoč je bila lepa vas.

Saj ste brali: Gorenje jezero.

Tam, kjer se neha Cerkniško jezero, na koncu doline, ob robu griča, je stala kakor prilepljena v breg in stisnjena v skupek strnjanih domov. In od tistega dne, ko je sredi nedeljskega popoldneva švignil plamen v nebo in se hipoma razširil preko cele vasi v vse hiše in hleve in skednje, — oh, od tedaj Gorenje jezero ni več...

Ko sem se vozil naslednjega dne po tisti vijugasti in raztrgani cesti iz Cerknice proti Ložu,

in Starem trgu in si pri tej vožnji dobrodu presrešle kosti, mi je šofer razkazoval že oddalec tisto mesto: »Glejte, tamle! Kjer je vse rujavo in se še vedno kadil!« In sem res videl tja čes osušeno jezero, kjer je v razvalinah samevala vas, ki je bila.

In potem, ko sem hodil mimo do tal požganih hiš in hlevov, skozi ožgane vrtove, kjer ni ostalo niti eno drevo nepoškodovano, kjer je po tleh ležal sadež pri sadežu, vse na pol pečeno, kakor si lahko videl sredi dvorišč rejeno svinjo, ki se je v smrtnem boju v plamenih zgrudila trudna in onemogla na tla in ji je ogenj ožgal dlako in kosti, le meso je ostalo takisto polpečeno in nerabno... Strašni pogledi!

Pa ljudje sami. Kakor ubiti se zde. Od hiše do hiše pohajajo, se zgedujejo, gledajo in iščejo, kje jim je bil še včeraj dom... kje so stali hlevi in svišli in skednji in komaj požeta, ne še omlačena pšenica, ki ni sledu o njej...

Tam pod vasjo pa čepi kakor v jaslach hlevček, borna cerkvica. Ta je ostala kakor po čudežu. In se je z njo zgodilo v tej nesreči, da je postala pribežališče vseh potrebnih na telesu, kakor je sicer onih, ki so potrebni le dušne tolažbe. Stanujejo v njej. Po vseh klopeh je videti množino cunj, kovec, različnega sploh, kar je bil požar tem siromakom sploh pustil. In tega ni veliko. Komaj tisto, kar so na sebi imeli. — Tam spredaj pred mizo Gospodovo in zadaj pod korom in skozi po sredi cerkve med klopi pa so prgrnjena tla in na borjem ležišču počivajo nesrečni prebivalci.

Zgoraj nad vasjo stoji nova šola in tudi v njej je ista slika, isti žalosten pogled na te nesrečne ljudi.

Ko tone solnce za Zavornik in poljubljajo njegovi zadnji žarki to nekoč lepo in skromno vasico, se peljemo v breg nad vasjo in dalje v gozd in tja proti Staremu trgu. Poleg pola, kjer drči naš avtomobil, je borna zemlja, je skalovje, je Kras. In gospod župnik po svoje tolnači in po njem vem: »Glej, tako-le kamenje cvete pri nas...!«

Tam veste, za jezerom, v bregu in pod gozdom, kjer je nekoč stala lepa vas... Tam, kjer vasi ni več in ko šele tedaj spet, če bo in kadar bo pomagala cela dežela, vsi mi in vi, Država je že nekaj in oblast in veliki župan — pa bo še mnogo, mnogo treba. Ker —: tam kamenje cvete...

HORJUL

Naši dijaki. Mislim, da je prav, če se včasih tudi teh spomnimo, zlasti sedaj, ko jih imamo doma na počitnicah: saj so pridni dijaki up in tolažba staršev pa tudi domovine. Ne vem, če je veliko vasi, ki bi imele razmeroma toliko dijakov kakor jih ima vas Horjul z bližnjo Ljubogovo vred; ko jih je gostoljubni g. župnik letos o veliki noči povabil na kosilo, so jih našli tamkaj 13, izmed teh jih hodi 12 na humanistično gimnazijo (kjer se učijo latinščine in grščine). Izdelali so letos menda vsi, dva sta pa napravila maturo z odliko; eden od teh je že odšel v Groblje pri Domžalah, kjer se pripravila za misijonski poklic; le-tega mi je sam g. pisatelj in profesor dr. Pregelj ponovno hvalil. Čeprav on ni radodaren v hvali. Naj bo drugim v vzgled!

Naši študenti se pa tudi kmetijskega dela ne sramujejo v počitnicah in delajo vse od kraja: kosijo, mlajijo, grabijo, tudi gnoj vozijo, eden izmed njih si celo sobo zida. Pa tudi molijo radi: ne le ob nedeljah, ampak tudi ob delavskih jih lahko vidiš pri sv. maši, pa tudi pri sv. obhajilu. Kadar morejo, tudi radi potujejo, nekaj se nam jih je letos celo s Triglava oglasilo. Res je, da morajo dobri starši zanje veliko žrtvovati (zlasti pri nas, ker je naša dolina vprav siromašna in brez dohodkov, zemlja pa teška in osata), vendar niso žrtve za pridnega dijaka nikoli prevelike, saj je to dobro naložen kapital, čigar obresti navadno že stari uživajo.

Opozoriti pa moramo naše ljudi, da naj pošljejo na gimnazijo res samo talentirane in pridne dijake; če tega ni, je škoda denarja in pa časa. — Našim dijakom pa kličemo: le vztrajajte na poti iz naroda za narod!

CRNI VRH.

Pri nas smo odkrili 5. avgusta t. l. spomenik padlim vojakom. Na veliki beli marmornati plošči se bleste imena 35 padlih junakov. Pač visoko števalo za našo župnijo. V slavnostnem govoru je bivši vojni kurat, lučenski župnik g. Ivan Poljanec tolažilno vplival v žalni slavnosti na svoje padlih. Ni vzroka žalovati za njimi, ki so odšli dobro pri-

pravljeno po kratkem boju tja, kjer se kmalu večno blaženi zopet dobimo. G. govornik je napravil globok vtis na vse in smo mu zelo hvaležni. Cerkevni pevski zbor je pod vodstvom domačega g. organista dovršeno zapel nekaj slavnosti primernih žalostnih. Trupla padlih počivajo v tujini, a spomin nanje in na hiše, ki so dale te težke žrtve, bo ostal na domači zemlji še pri poznih rodovih. To nam jamči krasni spomenik v dični pokopališki kapečici.

SELSCEK (BEGUNJE PRI RAKEKU).

Zlato poroko sta v krogu svojih šestero otrok obhajala začetkom avgusta t. l. posestnik Franc Petrič in njegova žena Uršula roj. Hren. Vkljub budim časom prvih let svojega zakonskega življenja sta svoje otroke dobro preskrbela in krišansko vzgojila. Dva sinova, Ivan in Josko, sta zelo delovna člana našega kat. izobraževalnega društva, peva in igralca. Eua izmed hčera, Josipina, omožena Eisenhardi, je po 21 letni odsotnosti prispela nalašč k tej lepi slavnosti iz Loraina v Severni Ameriki: odšla je bila v daljnji svet kot neizkušena dekle, vrnila se je kot izobražena, izkušena mati, polna neugasljive ljubezni do stare domovine, ki jo svojim otrokom, rojenim v novem svetu, opisuje tako živo, da jim mora tam vedno in vedno pripovedovati o njenih lepotah. Vrliema zlatoporočencema tudi mi iskreno čestitamo. Bog ju živi še mnogo let!

SENCUR PRI KRANJU.

Dne 9. avgusta smo pokopali vrliga moza aleša Vidmarja, vulgo Krašovca iz Sencurja. Kot star naročnik »Domoljuba« je istega rad prebiral, pa se tudi ravnal po njegovih navodilih. Svojtas je bil tudi občinski odbornik in odbornik hranilnice v Sencurju od nje početka — celih 27 let. Počivaj v Bogu.

Z LUŽ NAD ŠENCURJEM.

Huda nesreča je zadela ugledno in pošteno družino Mlačevc iz Luž. Nje 15 letni sin Franc Jarc je 10. avgusta zjutraj rezal svežo klajo na slamo-reznicu s pogonom z živino na gepelj. Pri tem delu je tako nesrečno ravnal, da mu je zobovje od stroja potegnulo najprej eno roko v stroj, pri tem pa je s še prosto roko hotel rešiti prvo. Pri tem mu je stroj zagrabil še drugo roko. In nesreča

grozna. Eno roko mu je odrezalo nad prvim členom popolnoma proč, na drugi pa 4 prste, le malo palca je ostalo. Ta nesreča je navdala celo vas Luže z globokim sočutjem do družine Mlačevc.

MOZJANCA PRI SENCURJU.

Izginila je kakor da se je udrla v zemljo Angela Rebernik, po domače Jaklnova iz Mozjance občina Sencur. Dne 5. avgusta je šla k sv. maši v Olsevk in od tega dne ni ne duha ne sluha o njej. Kljub skručenemu povpraševanju in iskanju se je do sedaj ni posrečilo najti.

BOHINJSKA BISTRICA.

Poročil se je, v ponedeljek 6. t. m. Alojz Strgar, načelnik tukajšnjega Orla z Ivanka Stare, načelnico Orlic iz spoštovane Matičkove rodbine. Zelimo jima obilo sreče! — Dne 7. julija je porodila trojčke, namreč dve deklici in enega dečka, Angela Zvab, soproga kovaškega mojstra Lovrenca Zvaba. Mati in otroci so zdravi.

ST. JUR PRI LITIJI.

Pri nas bosta blagoslovljena dne 12. t. m. ob pol 10 dva bronasta zvončeta v teži 1050 kg. Podružnica je oddajna tričetrt ure od postaje Litija. Prosia zabava! Vabljeni!

TREBELJEVO.

V občini Trebeljevo, ki obsega župnije Prežganje, Janče in Stanga, je bil dne 7. t. m. vnovič izvoljen za župana g. Josip Gale. Za svetovalce so izbraali gg.: Marolt Pavel, Zupančič Jožes, Marn Anton, Janežič Jožef in Mlakar Franc, vsi zavedni pristajali SLS.

TOPLICE PRI NOVEM MESTU.

29. julija t. l. smo položili k večnemu počitku 67 let starega očeta Matijo Bobnar iz Suhora. Njegovo življenje je bilo pravo popotovanje. Zanimivo je, da se je skozi 30 let vsako leto udeležil romanja na Zalostno goro. — Vkljub temu, da je mož veliko hodil po tujini za kruhom — samo v Ameriki je bil trikrat — in bil izpostavljen hudim verskim nasprotnikom, je vedno ostal zvest SLS in naročnik »Domoljuba« vseh 33 let svojega gospodarstva. Naj v miru počiva!

Najbolji pripomočeki za hranjenje slabi, zaostale in zahranane živine je priana

no: Fežakovo olje za živino

Ki se dobi samo pri:

*Mo. Fežak
Zagreb, Sundulićeva 13.*

SEMIC.

Obsodili smo grdo gonjo liberalnega časopisa proti naši stranki, proti edinstvi države, posebno pa proti našemu odličnemu voditelju dr. Antonu Korošcu. V zadoščenje za grde žalive mu izražamo prisrčno zahvalo za vse njegovo doseženo delo in trud. Mi mu popolnoma zaupamo in mu bomo zvesto stali ob strani v vseh sedanjih in bodočih političnih bojih. Bog nam ga obvaruj pred zavratnimi sovražniki.

VELIKA NEDELJA.

S skupnim požrtvovalnim delom občanov Velike Nedelje se je postavil gasilski dom, s katerim so položili občani nov kamen v zgodovino tega dišnega kraja. Slovesna blagoslovitev in otvoritev s pestrim in zanimivim sporedom se vrši dne 15. avgusta t. l. popoldne. Vsi iz bližnje in daljnje okolice so prisrčno vabljeni.

MEZICA.

Koroško orlovsko okrožje priredi 19. avgusta svojo okrožno prireditev, ki je obenem prva orlovska prireditev v Mežici. Zato uljudno vabimo vse sosedne odeške in društva, da se iste v kolikor mogoče obilnem številu udeležijo. Preskrbljena je polovična vožnja na vseh progah Maribor—Prevalje, Celje—Dravograd—Prevalje. Iz Prevalj in nazaj vozi rudniški vlak. — Bog živil!

91

Razno.

Nezanesljivi slon. V Rimu imajo v živalskem vrtu že 18 let slona, ki ga kličejo »Toto«; težak je kakih 40 stotov. Včasih ga nenadoma prime slaba volja. Dne 2. julija je zgrabil enega strežajna in ga vrgel čez ograjo; strl mu je prsni koš z rilcem in srežaj je dobil tudi pri padcu hude poškodbe, tako da je kmalu izdihnil. To je že drugi »ubo«, ki ga je »Toto« zakrivil.

Visoka zavarovalnina. William Bloom, risar vzorcev za sportne obleke v Njujorku v Ameriki ima levo roko zavarovano pri neki zavarovalni družbi za 200.000, desno pa za 375.000 dolarjev.

Človeški top. V Turinu so nekega moža porinili v poseben top in so ga s posebno zmetjo pognali v trak. »Krogla-človek« je zletela 40 m visoko in je padla na tla 100 m od topa. Korajžnen mož je pri letel v nalašč zato nastavljeno mrežo in se ni prav nič poškodoval. Držni poizkus se je torej dobro obnesel.

Največja cerkev na svetu je sv. Petra v Rimu, v katero gre 45.000 ljudi.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

Bog mi je priča, da je financar lagal!« ihti Cilka v orožnika in stoji pred njim, da ne more stopiti k Matevžu in ga ukleniti.

»Gospodična, rekel sem že, da boste to povedali drugje in da je moja dolžnost, peljati Matevža v Kranjsko goro. Že vse dni ga lovimo po Golici mi in koroški stražniki.«

»Nikar, nikar!« poklekne Cilka v silni bolesti pred orožnika, »nedolžen je, vem, prisežem!« in dviga roki. »Prosim kot se Bog prosi, pustite ga, dokler se ne izkaže, da je res Tilen kriv in ne Matevž!«

Orožnik skomigne z ramama, narahlo odrine kleččega dekleta in stopi korak naprej k Matevžu, da bi ga prijel. Tedaj ga z vso silo odrine Janez in stopi predenj:

»Ne boste ga peljali!«

»Kdo bo branil?« zraste orožnik.

»Jaz!«

»Bomo videli!« sname orožnik puško in tovariš njegov stori enako.

Tedaj planejo mati.

»Janez, nikar, zastoj je!«

»Matevža ne bodo peljali uklenjenega, rečem vam!« trdo suje iz Janeza in raz obraz mu plane vsa kri. Roke so mu skočile v pesti in zdaj, zdaj bo udaril.

»Starec, pamet, pa umaknite sel!« svari orožnik.

»Matevža ne boste uklepali!« tišči hlapec svoje.

»Zadnjič vam rečem: dajte mir, sicer boste ka-znovani še vlt«

Tedaj ga z vso silo odrine Janez in stopi predenj: »Ne boste ga peljali!«

„Ljubljana v jeseni“.

Mlekarska industrija na Jubilejni kmetijski razstavi »Ljubljana v jeseni« od 1. do 10. septembra 1928. Tudi ta panoga nastopi letos s svojimi izdelki, sirom, maslom in drugimi mlečnimi izdelki. To je njen tretji nastop za širšo javnost po petdesetih letih, odkar jo je v Bohinju in s tem v Sloveniji vpeljal Švicar Hitz. Mlekarska razstava tvori oddelek zase in bo urejena tudi popolna mlekarina. Razstavljeni sir in maslo bo tudi ocenjeno in premirano po kvaliteti z zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami. Poleg prodaje na debelo se bo prodajalo tudi v malih količinah, da se obiskovalcem razstave nudi prilika poskusiti mlečne izdelke naših mlekarn in sirarn.

Na Sadni razstavi bo izbrano namizno sadje tudi naprodaj v zabojih po 20—50 kilogramov. Naši sadjarji pa bodo videli, kako je treba namizno sadje odbirati in v zabojih pošiljati, da se zadovolji odjemalec. Zastopane bodo vse boljše vrste domačega sadja.

»Dečva«. V nedeljo dne 2. septembra se ob treh popoldne vrši pregled slovenskih narodnih noš, na katerem nastopi tudi »Dečva«. Vse cenj. posestnice pravilno izvršene »Dečve« se vabijo na sodelovanje. Za prijavo zadostuje navadna dopisnica uradu veleseljstva v Ljubljani. Pristne »dečve« bodo odlikovane.

Posestniki jesenskega veleseljstva »Ljubljana v jeseni« od 1. do 10. septembra imajo, če so v posesti sejsmske legitimacije za Din 80, pravico do polovične voz-

nine v obe smeri. Pri odhodu dajo na domači postaji žigosati legitimacijo in kupijo celo vozno karto. S to se potem brezplačno vozijo nazaj. Zato se karte ne sme oddati vratarjem na ljubljanskih kolodvorih. Ob vходу na veleseljstvo se vsakemu potrdi, da je v resnici obiskal prireditev.

Kaj bo obravnaval Socialni dan.

Socialni dan, ki se bo vršil 9. septembra v dvorani radio-studija (Gospodarska zveza) v Ljubljani začeni ob 10 dopoldne, bo obravnaval sledeče predmete:

1. Kapitalizem (dr. Aleš Ušeničnik).
2. Krščanska uredba družbe (Franc Terseglav).
3. Zasebna lastnina (dr. p. Angelik Tominec).
4. Delovna pogodba (dr. Josip Ujčič).
5. Smernice socialnega dela (dr. Aleš Ušeničnik).

Ker se vrši od 1. do 10. septembra veleseljsko kmetijska razstava, lahko udeleženci socialnega dneva vzamejo izkaznice za veleseljstvo, da si obenem tega ogledajo ter imajo na železnici ugodnost polovične voznine. — Odbor za socialni dan.

Z našo umetno moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice za 150 litrov Din 20⁰⁰, po pošti Din 4⁰⁰. Dohi se samo v drogeriji A. Franc slonava, Ljubljana in drogeriji Waltraun & sl. M. Konec, Maribor. — Tudi letos kupujemo lipovo cvetje.

Viri pravega veselja.

Medsebojno zaupanje.

S čudovito mehko in nežnostjo opisuje stari pesnik Homer sestanek junaka Ahila s svojo božansko materjo Tetido.

Ahilov prijatelj Patroklej, ki se je z njim vred vdeležil desetletne trojanske vojne, je mrtev. Ubil ga je trojanski junak Hektor. Ko zagleda Ahil mrtvo truplo svojega prijatelja in tovariša, se mu stemni pred očmi, pade na tla in prične jokati tako glasno, da ga je njegova mati slišala notri na dnu morja, kjer je po Ahilovem odhodu bivala pri svojem očetu Pozejdunu. In mati se približa k jokujočemu sinu, pa ga tako materinsko mlo nagovori: »Dete, zakaj jokaš? Nikar ne skrivaj v srcu in v duši. Le povej mi, da bova vedela oba.« In Ahil ji odkrije svoje bole: prijatelj je umorjen, mora ga maščevati, nima pa primerne orožja. In Tetida mu obljubi, da mu bo vse potrebno preskrbela pri božjem kovaču Hefajstu.

Mnogo tuge in žalosti, mnogo nesreče in gorja je že prinesla na zemljo tista nesrečna nezaupljivost, ki jo kažejo med seboj tisti, ki bi mogli drug drugemu najbolj zaupati in predvsem seveda tudi drug drugega podpirati.

Človek je družabno bitje in potrebuje sveta in pomoči in tolažbe od svojih prijateljev, sosedov, znancev, sorodnikov.

Pravijo, da je danes življenje na svetu težko. Ne bom rekel da ni. Še več bom rekel. Življenje je težko, sami ga pa delamo še težje. In k temu težavnemu stanju veliko prispeva pomanjkanje medsebojne zaupljivosti in prijaznosti.

»Naj bom, ali Matevža ne boste uklenili!«
Matevž stoji nem in bled ob mizi, oči mu gredo od Janeza do Cilke in zopet nazaj, prsa mu diha burno in glasno, v obeh mu gori in videti je, da bi najraje planil nad orožnika. Toda ko vnovič pogleda Cilko in se mimogrede ozre na orožnikov obraz, ki je resen, stopi k Janezu:

»Janez, pomiri se! Kar mora biti, naj bo. Moja vest je čista in pokazalo se bo, da sem nedolžen.«

»Uklepali te ne bodo!« tišči Janez svoje.

»Toda stavec nori, kaj bi rad, da bi še tebe?« se vmeša Lona in stopi k Janezu. Cilka glasno iht, mati jočejo ž njo, Matevž blede bolj in bolj in ne ve, kaj bi storil: naj bi Cilko tolažil, ali Janeza miril?

Pa se zmisli in reče:

»Gospod, ali me ne boste uklenili, če vam dam besedo, da pojdem z vama in ne bom skušal pobegniti?«

Orožnika se spogledata. In se ozreta tudi v Janeza, ki stoji bled ko stena pred njima in mu v obeh gori nekaj, pred čemer je celo orožnikoma tesno pri srcu.

»Ne upava verjeti,« se izvija prvi.

Topot je zopet Cilka, ki, še vedno klečeča prosi orožnika:

»Verjemite mu, nikar ga ne uklenite, nedolžen je!«

Njeni prošnji se pridružijo mati, le Janez stoji dalje še vedno nemo in nepremično. Tudi Lona stopi bliže:

»Vemo, da morate storiti svojo dolžnost in ga odpeljati, čeprav je nedolžen. Tudi sam ve Matevž, ravno preje je dejal, predno ste prišli, da enkrat mora itak priti do tega, ker je osumljen. Ali smete mu verjeti, da vam ne bo ušel. Poznam ga in mene po-

znajo ta veliki gospodje v Fužini in vedo, da Lovračeva Lona nikdar ne laže!«

Orožniku spreleti smehljal obraz in pogleda tovariša. Tedaj se vnovič oglasi Matevž:

»Zaprisežen lovski čuvaj sem na oni strani in vem, kaj pomeni beseda, ki je dana. Verjemite, da bom držal besedo!«

Tedaj se orožnik odloči:

»Bodi! ne bom vas uklenil. Ali pri najmanjšem poskusu, da nama ubežite, bova streljala, to vam zagotovem. — Pojdimoz zdaj!« Puški deneta na rami, prvi stopi k vratom, drugi se okrene, da bi stopil Matevž mimo njega. Fant pa se ozre na Cilko in neizmerna žalost zagori v njegovih očeh. Nesrečno dekletu plane k fantu, se mu vrže okrog vratu in zaplaka tako bridko, da gre vsem v srce njen jok kakor oster, oster nož. Nemo in v spoštovanju dekletove bolečine stojita orožnika in ne upata motiti prežalostnega slovesa. Nem in ko zid bled stoji ob mizo naslonjen hlapec Janez, zvesti varuh Cilkin, trepeta po vsem životu in bi najraje umrl, samo da ne bi gledal žalosti svoje izkušane varovanke. Mati jočejo ob peč naslonjeni in še Lona, stara trda Lona, ki jo je vedno sama pikrost in sama grča, ima solzne oči in brezzoba spodnja čeljust ji trepeta v zadrževanem plaču, da si mora tiščati suho, voko roko v obraz, da ji preveč ne odletuje brada.

Matevž sam ima tudi solzne oči. Ali vendar stoji kakor močno drevo, varuh Cilke, neveste svoje, njen tolažnik. O, mesto da bi šel kot je bil menil, zjutraj s Cilko v cerkve poslušat oklice in popoldne k spravevanju v župnišče, mora od neveste stran in z orožniki v zapor! Rjul bi od bolečine, tako mu je hudo! Ali misel mu vstaja v srcu in drži krepko na uzdi bolečino: Cilka je že strašno trpela nocoj in ne sme več,

Stolnica v Milanu sprejme lahko 37.000, sv. Pavla v Rimu 32.000, v Kelmoraju 30.000, cerkev sv. Pavla v Londonu in sv. Petronija v Bolonji po 25.000, Hagija Zofia v Konstantinopelu 23.000, cerkev sv. Janeza v Lateranu v Rimu 21.000, nova stolnica v Njujorku 17.000, stolnica v Pisi in cerkev sv. Štefana na Danaju po 12.000, Marijina cerkev v Münchenu 11 tisoč in cerkev sv. Marka v Benetkah 7000 oseb.

Romuški kralj Mihail I. bo 25. oktobra star 7 let in mora torej v šolo. Ne bodo ga pa poučevali, kot je navada pri takih, zasebno, temveč skupno z drugimi učenci. V ta namen bodo ustanovili posebno »šolo kralja Mihaela«, v katero bodo sprejeli tudi po enega učenca iz vsake romuške pokrajine. Zastopani bodo vsi sloji in vse narodne manjšine. — Tem učencem čisto gotovo ne bo manjkalo denarja za kruh, zvezke in druge potrebščine.

400 letnica kapucinov. 3. julija je minulo 400 let, odkar je papež Klement VII. potrdil pravila novega reda kapucinov. Pravila je predložil franciskan Matteo de Bascio. V teku 400 let so imeli

Mož ne zaupa ženi, žena ne možu, sosed se ogiblje sosedu in pogleduje s temnim očesom, kdo k sosedu zahaja in v svoji nesrečni domišljiji kar sliši, da se sosed krega in pritožuje čezenj, prijatelj ima skrivnosti pred svojim najboljšim prijateljem, vezi sorodstva odjenjujejo in ponehujejo; tam, kjer bi imelo biti polje prijateljstva, divja vihar razdora, nezaupljivosti, sovraštva.

Ce prebiramo poglavje o samoumorih, srečamo največkrat tale stavek: »Pokojni je hodil zadnje dni zamišljen, malo je govoril, svojih prijateljev se je ogibal.« Mojemu pokojnemu sošolcu, ki si je sam vzel življenje, je pisatelj in svojčas tudi pesnik dr. Pregelj posvetil tele vrstice v grob:

»Nisi se zaupal nam,
padel si, ker bil si sam.«

Ce bi se takle nesrečni človek, ki si misli vzeti življenje, obrnil na svojega najboljšega znanca in prijatelja, pa bi se z njim posvetoval in pogovoril o svoji notranji boli, o svoji duševni razruvanosti in potrtosti, stavim, da bi se število nesrečnih samoumorov zmanjšalo na polovico. In če bi svet našel pot k Bogu in bi se znal tudi njemu zapupati — pa zares zapupati! — potem stavim še naprej: tudi druga polovica samoumorov bi padla. Prav gotovo! In z njimi vred bi odletela žalost od marsikatero hiše in sonce veselja bi posijalo na mračne in obupane duše.

Zato torej naš klic: Več medsebojnega zaupanja!

Več medsebojnega zaupanja v naše družine! Ne samo mož ženi in žena možu, tudi starši in otroci naj si bodo med seboj zaupljivi, odkritosrčni. S tem bo marsikatera te-

žava sama po sebi padla in življenje v taki družini bo polno sreče in blagoslova. Kjer sta pa sreča in blagoslov, tam pa tudi do veselja ni več daleč.

Prav isto zdravilo velja za naše družabno življenje. Reč medsebojnega zaupanja. Proč pa z vsako zahrbtnostjo! Ce bi naše Marijine družbe imele malo več zaupanja do svojih voditeljev, potem bi bili naši kraji veselje za angele, radost za nebesa, zavetišča vse zemeljske blaženosti. Ce bi naša društva bila dom medsebojnega zaupanja, potem bi padle kmalu vse ovire, ki napredek društva zadržujejo, če ga celo popolnoma ne onemogočujejo. In marsikatero združeno podjetje bi boljše vspevalo, če bi moč medsebojnega zaupanja med člani ne pojemala.

Pravite: »V starih časih je bilo prijetno na svetu.« Verjamem. In zakaj je bilo prijetno? Ker so ljudje drug drugemu zaupali. Takrat je kmet lahko pustil svoj voz zunaj na domačem vrtu, da tudi zunaj na polju, in kar je zvečer zunaj pustil, to je zjutraj zunaj dobil. Na to se je lahko zanesel, da ima poštno sosedo, ki jim je tuja lastnina sveta. Takri si lahko zaupal svojo skrivnost prijatelju in si vedel, da jo bo prijatelj ohranil le zase in je ne bo nikomur razodel, ki bi potem tvojo odkritosrčnost zasmehoval, ki bi pljuval na tvoje besede, ki bi se pred vsem svetom iz tebe norčeval. Zaupana beseda je bila takrat sveta, nedotakljiva.

Prav je pel Gregorčič:

Nespametno ljudstvo, čemu li tvoj jok!
Na delo! Ne drži mi križema rok:
Povrni se samo v prvotnost nazaj...

Otroci veselja, otroci solnca smo. In fisto svetlo sonce, ki obséva cesto našega

življenja, bodi medsebojna zaupljivost, ki naj spet pride v naše domove, domače in posvetne, cerkvene in posvetne, pa bo spet lepše na svetu in studenci veselja se ne bodo še kmalu posušili.

Na delo!
Volja?!

Najboljše, najprijetnejše, najzanesljivejše

srststvo za čiščenje ZELODCA in ČREV
za OTROKE in ODRASLE je:

PRASEK

MAGNA
PURGA

ker čisti brez
BOLEČIN — je
prijetnega okusa
ter obenem o-
svežuje in desin-
ficira ZELODEC
in ČREVA in s
tem preprečuje
težja obolenja.

Ako redno jemljete po vsakem
obedu na spiel noči v pol čaše
vode prašek MAGNA. Vana por-
spešnje prebarva in preprečuje
trajovratno ZAPRTJE.

OLSTRANJUJE
preohlno kislino v želodcu, ne-
prijeten duh iz ust, pehan v,
vzdigovalno, gorčiceo.

ZDRAVI

Katar ZELODCA, katar ČREV,
bolezni JETKE, krče v želodcu,
humeroide, tvorbe v želodcu.

Dobite ga v vseh lekarnah: 1 zavoje s točnim navodilom
4 Din ali naročite na naslov: LABORATORIJ »ALGA«,
SUŠAK, Tvornička ulica št. 45 in priložite pismo 10 Din
v znakih za 2 zavoja.

Moderni berači.

Ravnatelj: »Kdo pa je telefoniral?«
Prodajalec: »Oni berači, kateri pride
vsak petek Oprostil se je, da je danes
zadržan, a pride jutri.«

92

kapucini 5 svetnikov in devet blaženih. Mnogo znamenitih kardinalov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov je pripadalo temu redu. Danes ima kapucinski red 10.000 članov. Med njimi je 30 skolov in nadškofov.

Največja ura. Največjo uro na svetu imajo v Ameriki na nekem nebotičniku v Jersey City. Plošča, kjer so številke, ima 15 m v premeru. Kazalca tehtata 750 kg.

Nezgorljiv papir. Neki nemški kemik je po dolgotrajnih poizkusih izumil nezgorljiv papir. Pa papir se ni užgal niti pri toploti 2000 stopinj Celzija. Ni se užgal niti navadni časnikarski papir, ki je bil zavit v tak nezgorljiv papir.

Pasje sodišče. V Čikagu v Ameriki je toliko tožba zaradi psov, da so ustanovili na sodišču poseben oddelek za »pasje zadeve«.

Koristno odlikovanje. Sovjeti so ustanovili nov red kot odlikovanje tistim, ki imajo posebne zasluge za sovjetsko državo. Ta red prinaša odlikovancu, kakor tudi njegovi družini, gotove redne denarne prejemke.

sicer je njeno življenje v nevarnosti! Zato ji je treba dati srčnosti in poguma in tolažbe.

»Nič ne jokaj, Cilka saj ni tako hudo! Morda bom že jutri ali vsaj čez teden doma. Zasllišali bodo vnovič Ivana in povedati bo moral resnico. Potem bom prost! Nič ne jokaj!«

In ko Cilka še vedno ihti:

»Cilka, ali hočeš, da me ob polnem dnevu vidijo v Fužini, kako me orožniki ženo?« kratko in čudno trdo vpraša dekle. Tedaj Cilki roke cmahmeta in spuštita ženina. Matevž pa nadaljuje:

»Z Bogom Cilka, nevesta moja, in na svidenje čez par dni!«

Komaj govori Matevž. Stopi še k materi Cilkini:

»Z Bogom, mati, pezite na Cilko, dokler se ne vrnem!« jim stisne roko. In še k Janezu gre, mu pomoli obe roki in mu pogleda globoko v oči:

»Pozdravljen, Janez! Pazi na Cilko mesto mene! Boš?«

Janez samo prikima, a obenem stisne Matevževi roki, da mu počita v sklepih.

Potem pa naglo stopi mimo orožnika in trpko, a odločno reče:

»Pojdimo!«

Vsi trije stopijo skozi vrata in utonejo v noč, ki pa že ni več noč, ampak se že iz teme v mlado jutranjo zoro preliva. V hiši pri Hribarju pa vse tri ženske vnovič planejo v glasen jok, le Janez stoji brez solza, bled še bolj ko prej sredi hiše in škriplje z zobmi...

Tako mine skoro četrt ure. Tedaj nenadoma Cilka cmahne ob peči po klopi in strašna bledica se ji razlije po obrazu. Janez prvi opazi dekle in skoči k njej.

»Mati, brž vode, Cilki je slabo!« sune iz sebe

in že se skloni k dekletu, ki ji glava gori in ima roke vroče ko razbeljeno železo, da Janeza peče v dlan.

»Jezus, Marija!« plane sedaj tudi Lona k Cilki in ko vidi, da mati komaj vstanejo raz klop, steče ona v kuhinjo po vode in se brž vrne z njo, zmoli Cilki obraz in čelo, oškropi tilnik, jo drgne z mrzlo vodo po obeh zapetjih in res se ji posreči, spraviti dekleta k zavesti.

»Kaj pa ti je, Cilka, kje te boli?« skrbno vprašuje Janez.

»Samo čudno slabo mi je,« odgovorja dekle, »mrz me tresne in vročica me kuha.«

»V posteljo moraš, ubožica, takoj!« prigovarja Janez in mati hite v kamro, da pripravijo postelj zanj.

»V snegu si se prehladila, bati se je treba pljučnice. Lona, veste kaj, jaz grem zakuriti da skuham čaja ali lipoveca, vedve z materjo pa spravita Cilko v posteljo,« reče Janez Loni, ji izroči dekle in stopi v kuhinjo, kjer hiti kuriti in pripravljat za čaj. V mislih pa hodi z Matevžem v Fužino in zopet z njim in s Cilko po Golici in strašna skrb za oba varovanca ga muči in bci v srcu, da nima niti trenutka obstanka na tem mestu.

Kmalu pridejo mati iz kuhinje in prinesejo čaja, ki ga je Janez skuhal, hlapec nese z njimi škafr mrzle vode, in Lona in mati napravita Cilki mrzle obkladke na život.

Lona se zmislji, da bi bilo dobro dati Cilki stolčnega smodnika, ki je dober zoper pljučnico. Janez takoj pripravi, Cilka spi, čeprav nerada, po malem, mati in Lona pa sedita pri nji in tiho govorita. Kmalu apazita, da je Cilka zaspala.

Kako so dali Škocijanci zadnjo davščino baronu v Lesičju.

(Odlomek iz povesti »Škocijanski gospod«.)

Tiste dni se Krivanoga ni silil v ospredje, zakaj čutil je, da se nekaj plete, da se suče drugače kakor je napovedoval. To ga je nekoliko potlačilo, kakor potlači človeka, kadar se ga loti nahod, ki se ve, kje je prav za prav bolan.

>Kašnega hudirja pa imate, da je taka sila,« je priropotal Tone Krivanoga med zborovalce ves zmršen in seno se ga je držalo po obleki in po lasih.

Dobili so ga bili v seniku.

>Kaj je?«

Povedali so mu, kaj zahteva baron in kaj reveže čaka, ako ne izpolnijo njegove zahteve.

Krivanoga je pomislil, pa dejal potem:

>Sakacija bi se lahko ubranili. Pred cesarja bi bilo treba stopiti in mu povedati, kaj se godi pri nas v Škocijanu, ko hoče baron z Lesičjega svoje kmete s kože deti. Tedaj bi že cesar zaklical omemu z Lesičja: stoj! Pa bi bilo najbrž že prepozno in bi bili tedaj še bolj kot nagi. Zakaj sakacija dela hitro, do cesarja in od njega se pa more le počati. Tega se bomo morali že kako drugače odkrižati. Pomislilimo nekoliko!

>Ja! Ja! Pomisliti je treba, kje bomo denar dobili zdaj, ko je tako tesno zanj, ko ga samo cesarski za vojsko pobirajo, ven ga pa nič ne dajo,« je omenil nekdo.

>Zdaj vidimo, da so naši predniki bili premalo previdni, ko so tako za trdno naredili in se zavezali za denar namesto rakov. Zdaj bi rake lažje dali,« je izpregovoril Dolhar, ki je govoril vselej najmodrejšje.

Krivanoga ga je pogledal.

>Kaj pa govoriš o rakah?«

Tedaj so mu razložili.

In ko je Krivanoga vse vedel in je tudi spoznal, kako bi jim bil ustregel, je pa dejal:

>Pa mu raje rake nesite, denar pa zapijte, ali kar hočete.«

>Kaj bo pa baron rekel?«

>Naj reče, kar hoče! Pogodbe držite dokler hočete. Urbar je merodajen. V urbarju pa ni denarja, temveč so raki. Tega se držite!

>Ta je ta prava! Nu-ja! Naš Tone ti jo že zadene. Baronček, se boš pa enkrat z našimi raki gostil.«

In ker je bilo takrat zares težko za denar, je večina kmalu odločila, da pone-so v Lesičje rake namesto denarja.

Zadeva pa še ni bila končana, ker se je Krivanoga nečesa domislil ter vprašal:

>Kakšne mere morajo biti raki?«

>Ni bilo nikoli govora o tem. Nihče ni še slišal o meri.«

>I, kakšne so pa dajali?«

>Najbrž starce, doraščene!«

>Mi mu jih pa ne bomo,« je udaril Krivanoga po mizi, »ako ste možje in me boste ubogali.«

>Poslušajte! Urbar nič ne pravi o meri. Zato bi bilo nespametno velike rake

v Lesičje nositi. Najmanjše, ki se v bregu dobé, mu jih bomo nalovili in dali. Najboljši bi bili tako veliki kakor uši. Če bi jih ne mogel použiti, naj bi si jih pa v nedrje naložil, pa ga bodo segačkali, da se mu ne bo dremalo.«

To je šlo seveda takoj vsem v glavo, da so kar prasnili v smeh.

>To ti je pamet! Nihče bi se take ne izmislil. Ja, za kaj jela!

Zdaj je Krivanoga čutil, da stoji zopet na trdnih tleh, je pa pobahal:

>Zdaj bo baronček že videl, kaj je sakacija. Škrice od nove sukne, ki jo bom dobil, zastavim, da nikdar več ne bo ničesar tirjal od Škocijancev.«

>Nu-ja! Tako bi bilo prav!

XIV. poglavje.

Ej, koliko smeha in vpitja je bilo kmalu potem tam v bregu, ki teče po Močilih! Lipenci in oni z Rožnika so lovili rake za barona. Moški so imeli hlače visoko zavahane, dekleta pa krila izpodrečana, ki pa vendar še potem niso bila tako kratka, v kakršnih se sprehaja ženski svet dandanes celo po suhem — in so brodili po vodi od Močilarja in Tomažina, pa tja do požiralnikov, v katerih izginja breg. Sleherna hiša je morala pripraviti štirideset rakov in zato je bilo pač treba seči v sleharno luknjo in v vsako razpoklino med kamenjem in otipavati za raki, morali prevalliti vsak kamen in pamenček v strugi, ki bi utegnil prikrivati žival.

>Ta male pobirajte, velike pustite,« je kričal Krivanoga, ki je nadzoroval lov in odbiral blago, da je bilo enakomerno.

Pri cerkvi zazvoni k službi božji. Iz kamre je slišati samo precej težko dihanje Cilikino. Mati, Janez in Lona polglasno molijo. Ravno končajo, ko se približajo hiši nagli koraki.

>Kdo neki hiti tako? Pa ni zopet kaka nesreča!« vprašuje Lona.

Stopim pogledat!« veli Janez in urno odide pred hišo.

Ravno zavije mimo vogala neki moški in Janez stopi za njim in vpraša:

>Kdo pa je?«

>Jaz, Miha!« se oglasi okrog vogala in že stopi nazaj k Janezu Miha, Jermanov sin.

>Kam tečeš tako hitro?« vpraša Janez.

>Po gospoda v farovž! Očeta je božje zadelo!

>Ježeš, kaj praviš? Kako pa to?«

>Pozno ponoči so prišli od Krivke, kjer so najbrže precej pili. Legli so v kamro. Kar pred pol ure pokličejo mati Mano in v hlev začujem glasen jok. Tečem v hišo, vidim v kamri luč in obedve pri očetu, ki težko hropejo in se nič ne zavedo. Mati pa so tudi taki, da komaj stoje in Mana je vsa iz sebe. Kar brez glave smo vsi!«

>Čaj, Lona Lovračeva je pri nas, ker je bilo Cilki slabo, pa jo pošljem doli k vam, da pomaga.« mu priskoči na pomoč Janez.

>Oh, recite ji no. Jaz pa grem brž po gospoda, da ne bo prepozno!« In že steče po kolovozu proti cerkvi.

Janez stopi v hišo in pove Loni, kar mu je Miha pripovedoval in starka je brž pripravljena, iti pomagat k Jermanu.

>Smo vsaj za nekaj še mi stari!« se dobro zdi Loni, ko si ogrinja ruto.

>Eh, tudi mi kmalu pojdemo drug za drugim tja

doli za cerkev!« meni Janez malodušno. >Rajniki Hribar je pričel, zdaj je na vrsti stari Jerman, potlej pa prideva počasi tudi midva v božje mline. Lona! Samo Bog nama daj, da prej spraviva skupaj Cilko in Matevža, da ne bo sirota sama na svetu, ker mati tudi ne bodo dolgo, vsak dan so slabši!«

>Še za svojega Šimna nevesto dobim, potlej pa kar rada grem, saj se ni več ujedati na tem svetu,« meni Lona in se poslovila. Med vrati še pristavi:

>Ko bo pri Jermanu najhujše pri kraju, pridem pogledat nazaj, ali pa ti pridi za trenutek dobi. So skoro brez glave vsi!«

V tem pridejo mimo hiše gospod župnik, ki so odkar so prišli od Lipovška pa do zdaj, preklečali v sobi pred Križanim in prosili milosti za svoje dobribrske farane, naj bo Bog milostljiv grčam goliškim in jim srea omehta in pamet razsvetli, da bodo znali in vedeli pravo. Sredi molitve so bili, ko je prihitel Miha ponje, zato so tako hitro došli.

Največji zverinjak je Krügerjev narodni park v Južni Afriki. Meri 7816 stirijskih milj. V njem se nahaja 100 slonov, 200 povodnih konjev, 250 žiraf, 800 afriških bivolov, 120 tisoč antilop in mnogo druge zverjadi od velikega jelena do malega skakavčka. V tem zverinjaku je tudi 400 do 500 odrislih levov. Ta zverinjak, ki je največji na svetu, leži med rekama Sabie in Krokodilsko v vzhodni Transvalu.

Angl. časopis »Daily Express« se tiska v 65.000 izvodih več, odkar je obširno in resnično poročal o preganjanju vere in Cerkve v Mehiku.

Maslo iz Sibirije. V zadnjih letih pred vojno ja začela Rusija izvažati ogromne množine masla v zapadno Evropo. Največ masla so izvažale takratne ruske pokrajine ob Baltiškem morju, ki so danes samostojne države (Litva, Letonska in Eston-ska). Prav tik pred vojno je začela izvažati maslo tudi Sibirija. Danes po vojni je Sibirija zopet dvignila svojo živinorejo in v zadnjem času pride v Rijo (glavno mesto Letonske) tedensko okoli 9000 sodčkov po 50 kg sibirskega masla, katerega prodajajo predvsem na Anglesko in v Nemčijo.

Najpopolnejši
STOEBER
šivalni stroji

za stivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledite si to izrednost pri tvrdki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg, ul. 6/1.
Brezplačen pošt. 15 letno jamstvo.

Ako se mu je zdel količkaj prevelik, ga je zagnal v vodo.

»Ta naj ima mlade za drugo leto, ako bo baron še kaj zahteval.«

Ko je videl, da bo rakov zadosti, je pa velel:

»Zdaj pa po koprive! Veliko jih prinesite. Žival je sicer lahko majhna, toda butara mora biti velika, da bo imel baron več veselja.«

Kar največ se jih je zagnalo za koprivami in kmalu so jih nanesti polne koše. Poželi so vse koprive, ki so rasle okrog plevnikov in svinjakov, pod sečmi in ob plotovih v Lipljenih in Rožniku.

Tedaj so lahko napravili butaro, kakršno je želel Krivanoga. Uvili so si trtice iz vrbovega protja in so na nje razgrnili koprive, stresli na nje rake, da so se razlezli po njih, naložili kopriv po vrhu in potem zvalili skupaj in povezali.

Tako so odpravili Škocjanci rake za barona z Lesičja.

Dolhar ni hotel iti z raki pred barona, češ, da ga baron preveč pozna. Poslali so Anžička z dvema drugima.

»Nu, ja! Moram biti pa povsod zraven. Pil sem moral podreti, s fajmoštrom sem moral razdreti, zdaj so mi pa še barona izročili, da bom z njim uredil, nu-ja! Anžiček mora biti za vse.«

Godrnjal je, pa je vendar rad šel, zakaj veselilo ga je upreti se in zagnati nekoliko hrupa.

»Mi bomo barona odpravili, stroški zadenejo pa vas, nu-ja. Zito še ni zrelo in fižol tudi še cvete, tako da ni kaj deti v nedrije. S praznim želodcem se je pa težko premagovati na velki cesti, kjer so gostilne na gosto. Nu, ja, saj razumete.«

Temu ni mogel nihče nič ugovarjati, zakaj vsak je uvidel, da ne zahteva nič neopravičenega.

Naročili so mu še, kako naj z baronom govori, da se ne bo kaj zarekel, kar bi lahko škodilo kmetom in ko mu je še Krivanoga zabičal, da naj se sklicuje na urbar, kjer ni o meri rakov nobene besede, so pa dvignili butaro, ki je bila pritrjena na močan drog in so šli na cesto in tja, kamor so bili namenjeni.

¹ Znamenje ob potu.

(Dalje prih.)

Francoska linija - French Line
Cie. Cie. Transatlantique

Za Severno Ameriko in Kanado največji in najlepši brzoparniki.

Havre—Newyork samo 5 1/2 dni čez morje.

V Južno Ameriko, Argentino, Chile, Uruguay vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marillje: Cie. Chargeurs Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes.

Izvrstna hrana, izborna postrežba, vino brezplačno.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana

Kolodvorska ulica 35

PERI SA BENZIT

Majhen trud in majhni izdatki

Brez truda in z malimi izdatki lahko operate Vase perilo z **BENZIT-NADMILOM**, kajti **BENZIT-NADMILO** je najučinkovitejše in Vam opere brez truda in z malimi izdatki vsako se tako umazano perilo ali oblačilo.

BENZIT-NADMILO razkroji vsako nesnago, ne da bi najmanj škodovalo tkanini in barvi. **BENZIT-NADMILO** razkroji nesnago, ne razjede tkanino, nasprotno varuje **BENZIT-NADMILO** perilo in napravi vlakna mehka.

Benzit Nadmilo
TVORNICE ZLATOROG MARIBOR

PERI SA BENZIT

Uspešno zdravljenje golše.

Med najvažnejšimi odkritji je zdravljenje golše in debelih vratov z jodovo zdravilno soljo. Sloviti dunajski učenjak varšavski profesor Dr. vit. Wagner pl. žarec in mnogi drugi zdravniki sklicujejo se na tozadevne izkušnje in poročajo o neštevilnih ozdravljenjih; v Švici so na primer z golšami obolele ljudi celih krajev oprostiti te nadloge. Gre tu za povsem neškodljivo zelo učinkovito zdravljenje s pijeni, ki prav posebno izobno vpišva tudi na splošni počutje. Naše zdravilne soli so že tisote očiščile golše in debela vrata. Zahtevajte naša poročila o zdravljenju in vzpostavite, kateri bo zelo rad pritril vaš zdravnik. Osnovni smo razpoložljivi v vseh državah iz Vam pošljemo

popolnoma zastoj

naš popis, ki Vas bo zanimal. Dopisnica zaželi in ta-koj Vam ga dopošljemo.

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf
Bruchsaerstraße 5, Abl. 908

ŽIMA

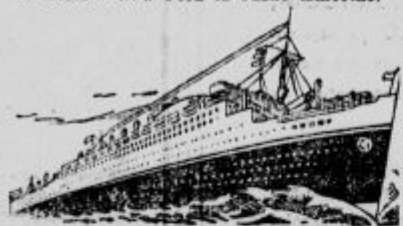
najboljša in najcenejša pri
M. Masterl
tovarna žime
Stražišče pri Kranju.

Cosulich Line-Trst

Najnov, svetovnozn. ekspresne motorne veleladje
Saturnia in Vulcania

24.000 ton — 21 milj hitrosti na uro

Brzovozni promet preko Atlantskega oceana
iz Trsta v New-York in Južno Ameriko.

Zahtevajte takoj brezplačna in točna pojasnila:

Simon Kmetec

zastopnik za Slovenijo in Prekmurje
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13
(Prva cesta desno od kolodvora.)

V VSAKO HIŠO „DOMOLJUBA“!

BRINJE

prvovrstno, laško in kraško, dobite pri **Fran**
Pogačniku, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Kreditno društvo Kranjske hranilnice v Ljubljani, Knaflejeva ulica št. 9.

Ustanovljeno leta 1873.

daje trgovcem in obrtnikom kredite po
najkulantnejših pogojih.

Telefon št. 2420.

Račun pri čekovnem uradu v Ljubljani št. 10.680.

Do sedaj najcenejša trdka v državi!
Skladišče **MEINEL & HEROLD**
Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.
R. LORGER, MARIBOR št. 107-A.
Violine od Din 95—, ročne harmonike od Din 85—
tamburice od Din 98—, gramofoni od Din 345—
Zahtevajte naš veliki katalog, katerega Vam pošljemo brezplačno

Kadar kupujete
štrange, vrvi, uzde,
afre, špago in druge
vrvarске izdelke

kupujte samo
najboljše blago,
ki ima privezано ta-
ko-le rudečo znamko:

Ni zdravja brez dobre prebave!

Čutite li pritisk in napetost v želodcu po
jedi ali kislj okus v ustih? Trpite li na trdo-
vratnem zaprtju, omotici ali pomanjkanju
spanja? Ali Vas muči glavobol, bolečine v
želodcu ali slabost? Morda imate izpuščaje
na koži, nastale vsled slabe prebave! Pre-
pričajte se tudi Vi, da pruzikšana zdra-
vilna specialiteta **FIGOL**-eliksir ureja
prebavo in Vam vrne zdravje. **FIGOL**
prolajva in ga po povzetju razpošilja z
navodilom o uporabi

LEKARNA dr. Z. SEMELIČ DUBROVNIK 2

Izvirni zabojček
s 3 steklenicami z ovojnino in poštno
Din 105—, 8 stekl. Din 245— 1 stekl. Din 40—.

Mnogobrojne nabvale nam
določajo vsak dan o uspeš-
nem učinkovanju **FIGOL**-a

Priporočam veliko zalogo

la banaške pšenice

po zelo znižani ceni. **Franciška Novak, pekarija,**
Ribnica, Dolenjsko.

PREKLIC. Podpisani Janez Uršič, posestnik v
Gabrovčcu št. 19 pri Krki preključujem vse žalitve,
katere sem govoril o gg. župniku Vrhovcu, kaplanu
Raztresenu in sem. duhovniku Miklavčiču in se jim
zahvaljujem, da so odstopili od sodniškega postop-
panja proti meni.

Gabrovčec pri Krki, dne 11. avgusta 1928.

Janez Uršič.

Ko je Zevnik stopil iz prodajalne, je
videl, da neki paglavec stoji pred avtom
ter pridno pritiska na hupo. »Ti nepridi-
prav ti,« je zarohnel nanj, »jaz te bom učil
trobiti z mojo hupo.«

»Ni potrebe,« je odvrnil fant ter od-
skočil, »saj že znam.«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za
enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo
samo polovico, ako kupujejo kmetijske po-
trebščine ali prodajajo svoje pridelke ali
iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov
ali vajencev in narobe.

Kupi se hišica z vrtem
ali tudi
nekaj zemljiščem na
deželi za samsko osebo.
Ponudbe s ceno na
upravo „Domoljuba“
pod „Hišica“ št. 7503.

Šivalni stroj (Singer)
dobro-
idoč, imam naprodaj.
Več pri lastniku Fr.
Borštniku, Rakitna 1.
p. Borovnica.

Učenec za valjni mlin
zdrav in kre-
pek se sprejme. Hrana
in stanovanje v hiši,
drugo po dogovoru.
Naslov: Josip Korošec,
mlinar, Podpeč, p. Pre-
serje.

Vajenca sprejemem ta-
kaj za ple-
tarsko, obrt kjer se iz-
deluje vsakovrstna ple-
tenina in pohištvo.
Hrana in stanovanje v
hiši, drugo po dogo-
voru. Jožef Bogolin,
pletarstvo, Mrtvice 47
p. Leskovec Krško.

Edino najboljši

Šivalni stroji in pletilni švic.

„Dubied“ stroji ter kolesa

za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Grtzner, Adicr

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezanju brezplačno.

Večletna garancija.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzjav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000—, vloge nad Din 300.000.000—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne
odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**